Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 206 (5039)
ВЕРАСНЯ
15
СУБОТА
1934 г.
год выдання XVII

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Москва
ЗКП(б) Сельхозотдел комната 689
Иосифову
34 г.
Звезда—1

Зацверджана ЦК ВКП(б)

Пастанова Цэнтральнай камісіі ВКП(б) па чыстцы

Падвяргаць чыстцы ўсіх начальнікаў палітаддзелаў, МТС і саўгасаў, знятых з работы за праступкі і бяздзейнасць.

Усіх б. начальнікаў палітаддзелаў, МТС і саўгасаў, зняты да гэтага часу, абавязаць прайсці партыйную чыстку ў 2-месячны тэрмін.

ЦЭНТРАЛЬНАЯ КАМІСІЯ ВКП(б) ПА ЧЫСТЦЫ.

УСІМ РАЙКОМАМ ПАРТЫІ

Арганізуйце шырокую прапрацоўку рашэння ЦК КП(б)Б аб работе промкааперацыі, апублікаванага ў «Звязде» і «Рабочем» за 5 верасня, у партарганізацыях арцелей, саюзаў, а таксама сярод усёй масы арцельшчыкаў фактамі становішча работы промкааперацыі ў нашым раёне.

Забяспечце выкананне рашэнняў ЦК канкрэтнымі практычнымі мерапрыемствамі, разгарніце спаборніцтва за заваяванне сцяга ЦК і СНК, на лепшыя вынікі на падставе канкрэтных абавязацельстваў саюзаў, арцелей, кожнага арцельшчыка.

Сакратар ЦК КП(б)Б ВАЛКОВІЧ.

АУЛАДАЦЬ МАРКСІСЦКА-ЛЕНІНСКАЙ ТЭОРЫЯЙ

Кожны комуніст абавязан працаваць над сваёй ідэйнай узброенасцю, абавязан вучыцца марксізму-ленінізму. Гэты лозунг асабліва падкрэслен у новым статуце партыі, прынятым на XVII з'ездзе.

Мінулы навучальны год як ніколі паказаў ідэйна-палітычны рост шырокіх мас членаў і кандыдатаў партыі. Даклад тав. **Сталіна**, пастановы XVII партз'езда надзвычай узнялі зацікаўленасць да партыйнай вучобы кожнага комуніста і кандыдата партыі.

1934-35 навучальны год павінен даць новыя перамогі ў аўладанні вышынямі марксізма-ленінізма.

Кожны комуніст абавязан ведаць вучэнне **Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна.** І этапа патрабуе сучасны этап социялістычнага будаўніцтва, да гэтага абавязвае статут нашай партыі.

Поспех аўладання марксА-ленінскай тэорыяй кожным комуністам залежыць выключна ад таго, наколькі партыйныя камітэты, парторгі зможуць арганізаваць штодзённую дапамогу і кіраўніцтва работай школ. Аб гэтым перакананўча сведчаць поспехі барысаўскай і менскай партарганізацый. Клопаты і адданасць, якія праяўляюць у Барысаве партыйныя кіраўнікі, райком КП(б)Б у асобе сакратара т. **Чарнышова** да падрыхтоўкі к заняткам у гэтым навучальным годзе, таксама і ў ходзе заняткаў мінулага года, безумоўна далі станоўчыя вынікі.

Тое-ж самае і ў менскай партыйнай арганізацыі, дзе ў сувязі з апрацоўкай пастаноў XVII партз'езда значна палепшылася пастаноўка ўсёй партыйнай асветы. Асабліва заслугоўвае ўвагі разгорнутая работа розных семінараў для актыва, сетка школ і гурткоў на мове нацменшасцей.

Партарганізацыі друкарні імя **Сталіна**, заводаў імя **Молотава**, **Егершылава** і інш. разгарнулі новыя формы масавай вучобы — палітгні, палітмасоўкі, чытанне мастацкай літаратуры і інш.

Усё гэта вылік асаблівай увагі марксісцка-ленінскаму выхаванню комуністаў з боку партыйных камітэтаў.

Выключна важным з'яўляецца пытанне аб прапагандыстах. Тут справа не толькі ў падборы, які безумоўна адыграе немалую ролю, гэтым яшчэ не вычэрпваецца задача. Партарганізацыі павінны на працягу ўсяго навучальнага года штодзённа клапаціцца аб с'стаматычным выхаванні прапагандыстаў, аб іх тэарэтычнай падрыхтоўцы, аб стварэнні спрыяючых умоў у выкладчыцкай рабоце і самаадукацыі прапагандыста.

Прапагандыст у сваёй рабоце по-ленінску азбываць галоўны прыняцып большэвіцкай прапаганды, які выказан тав. **Кагановічам** на 17 з'ездзе, што «Большэвік не школьнік, ён выхоўваецца палітычна, яго школьная вучоба павінна спалучацца з палітычай і практычай штодзённай барацьбы. Яго трэба выхоўваць і ў школе, і на парэхоўдзе».

Партыйная школа не можа быць адасвана ад жыцця як грамадскага, так і палітычнага. Прапагандыст абавязан ведаць практычную грамадска-вытворчую работу кожнага слухача-комуніста з тым, каб у школе даць правільны адказ на ўсе незразумелыя пытанні, узнікаючыя ў часе практычнай работы комуніста. Толькі спалучэнне тэарэтычных пытанняў школы з практычным жыццём комуніста дасць магчымасць выкаваць гэту ўстаноўку тав. **Кагановіча.**

Вялікую ролю ў дапамозе прапагандысту павінны адыграць партыйныя кабінеты. Яны павінны стаць арганізуючымі цэнтрамі кансультацый прапагандыста, дапамогі яму і слухачу наглядными дапаможнікамі, падручнікамі і інш. Але тут нельга ні ў якім разе перадаверыць усю справу марксісцка-ленінскага выхавання комуністаў партыйным кабінетам, як гэта робіць мазырскі і чэрыкаўскі райкомы партыі. За партыйную асвету адказвае партыйны камітэт і ў першую чаргу яго сакратар.

Арганізацыя палітвучобы кіруючых партыйных, гаспадарчых і совецкіх работнікаў-комуністаў павінна разглядацца як адна з самых важных задач партыйнай работы.

«Партыйны кіраўнік павінен быць не толькі арганізатарам у лепшым сэнсе слова, але і прапагандыстам, выхавацелем членаў партыі» (**Кагановіч**). Ніякіх адгаворак і спасылання на занятасць не павінна быць. Справу партыйнай асветы трэба арганізаваць так, каб ні адзін комуніст, кандыдат партыі, спачуваючы, дзе-б ён ні працаваў, не астаўся па-за партыйнай вучобай.

Сёння першы дзень заняткаў партыйнай сеткі гарадскіх школ і прадпрыемстваў. У гэты дзень трэба яшчэ раз праверыць, як падрыхтавана памяшканне, ці адпавядае яно заняткам, ці забяспечаны слухачы далежнай колькасцю падручнікаў, прылад і тым, каб да чарговых заняткаў ліквідаваць недахопы.

Чоткая арганізаванасць, прыкладны парадак, моцная дысцыпліна, высокая якасць прапаганды павінны быць з першага дня вучобы, з першага дня заняткаў школ і гурткоў. Сацыяборніцтвам і ўдарніцтвам павінна быць прасякнута работа партыйных камітэтаў па кіраўніцтву вучобай комуніста.

Вясковыя партыйныя арганізацыі пачынаюць заняткі 1 кастрычніка. Час, што астаўся, павінен быць максімальна выкарыстан для высвятлення, дзе якія школы арганізоўваюцца, іх камплектаванне, забеспячэнне прапагандыстамі і падручнікамі.

Вялікую ўвагу неабходна звярнуць на ход партыйнай вучобы **комуністаў-адзіночак.** Тут асаблівую ролю павінны адыграць інструктары. Прамы абавязак інструктара—дапамагчы арганізаваць вучобу комуністаў яго зоны.

Размовы аб партыйнай вучобе, як гэта робяць у Смалявічах і Чэрыкаве, без канкрэтнай работы не патрэбны. Практычная дзелавая работа, накіраваная на поўны охап усіх комуністаў партыйнай вучобай у залежнасці ад іх падрыхтаванасці, стварэнне ўмоў для бесперабойнай работы школ, гурткоў —вось што патрэбна.

УСІМ ГАРКОМАМ, РАЙКОМАМ, КАМІТЭТАМ І ПЯРВІЧНЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ КП(б)Б І Л С ІБ

Праводзімыя, згодна рашэння ЦК ВЛКСМ, з 5 па 20 верасня перавыбары піонерскага актыва павінны ўзмацніць партыйнае і комсамольскае кіраўніцтва піонерскай арганізацыяй, павысіць увагу і клопаты нізавых партыйных і комсамольскіх арганізацый і ўсёй грамадскасці да работы сваіх піонерскіх атрадаў.

Перавыбары адначасова ўсіх звенняў піонерскага актыва — старшынь советаў атрадаў, рэдактароў насценгазет, важатых звеняў, сцяганосцаў, барабаншчыкаў, гарністаў — набываюць асаблівае значэнне ў выхаванні ў юных піонераў дысцыпліны, арганізаванасці, паважання да революцыйнай сімволікі, любві да партыі, комсамола, павышаюць адказнасць саміх дзяцей за работу сваёй арганізацыі.

ЦК КП(б)Б і ЦК ЛКСМБ абавязваюць партыйна - комсамольскія арганізацыі прыняць актыўны ўдзел у перавыбарах піонерскага актыва і правесці іх такім чынам, каб у кожным піонерскім атрадзе быў добры комсамолец-важаты, партрымацаваны, каб у часе перавыбараў кожны атрад атрымаў ад сваёй партыйнай і комсамольскай арганізацыі сцяг, барабан, горн; забяспечыць піонерскія атрады памяшканнямі для правядзення работ у рабочых клубах, ламах соцкультуры, жактах і т. д.

Комуністы, комсамольцы, ударнікі — рабочыя і калгаснікі, чырвоныя партызаны, пазіўны прымаць удзел на зборах пры перавыбарах піонерактыва, браць на сябе канкрэтныя абавязацельствы па дапамозе атрадам, памятаючы, што «работа сярод дзяцей павінна быць іх большэвіцкім гонарам» і ў першую чаргу залежыць, каб добрай работай піонератрадаў піонеры заўсёды былі перадавымі ў вучобе, дысцыпліне і культурнасці.

Сакратар ЦК КП(б)Б ВАЛКОВІЧ.

Сакратар ЦК ЛКСМБ АЎГУСТАЙЦІС.

УСЕ СІЛЫ НА ВЫСОКАЯКАСНУЮ АПРАЦОЎКУ І ЗДАЧУ ІЛЬНУ ДЗЯРЖАВЕ, УЗДЫМ ЗЯБЛІВА, УБОРКУ І АДГРУЗКУ БУЛЬБЫ НАИЛЕПШАЙ ЯКАСЦІ ЛЕНІНГРАДУ!

ЗАХОДНЯЯ ВОБЛАСЦЬ ВЫКАНАЛА ПЛАН ХЛЕБАЗДАЧЫ

ЦК ВКП(б)—т т. Сталіну, Кагановічу
Соўнаркому СССР—тав. Молатаву

Заходняя вобласць устаноўлены для яе ЦК ВКП(б) і ўрадам план хлебапаставак выканала поўнасцю 10 верасня. Прымаем канкрэтныя меры, каб у бліжэйшыя дні забяспечыць выкананне плана тымі калгасамі, саўгасамі і аднаасобнымі гаспадаркамі, якія яшчэ план не выканалі.

Пераключаем сілы на апрацоўку і выкананне плана загатовак ільну высокай якасці, плана бульбапаставак. Разгортваем хлебазакупкі.

Сакратар Зах. абкома ВКП(б) **РУМЯНЦЭЎ.**

Старшыня абл. выканкома **РАКІТАЎ.**

Нач. Палітсектара МТС **ІЛЬІНСКІ.**

Менск, ЦК КП(б)Б—т. Гікало, копія СНК БССР —т. Галодзеду, ЦК ЛКСМБ—т. Аўгустайцісу

СЕВАСТОПАЛЬ, 14. (Па тэлегра фу).

Асабовы склад падшэфнага лінкора вітае ўрад, працоўных БССР з выкананнем плана хлебапаставак. Ваша перамога для нас — байцоў і камандзіраў падшэфнага карабля — служыць стымулам для яшчэ лепшай барацьбы за баявую палітычную падрыхтоўку. Мы гарнымся вашымі поспехамі, зававанымі большэвікамі Беларусі пад кіраўніцтвам тав. Сталіна — вялікага арганізатара перамог калгаснага ладу нашай социялістычнай радзімы.

Камандзір карабля ПУГА.
Камісар БАКУЛІН.

ПАСТАНОВА КАМІСІІ ПА СПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

За здавальняючыя тэмпы правядзення зяблівы, уборкі бульбы і выкананне плана сіласавання сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР пакінуць за АРШАНСКІМ раёнам, папярэдзіўшы кіраўніцтва раёна аб неабходнасці ўзмацнення тэмпаў пераапрацоўкі і здачы ільнапрадукцыі.

Кандыдатамі на атрыманне сцяга пакінуць МЕНСКІ, СЛУЦКІ, ЧЫРВОНАСЛАБОДСКІ і ХОЙНІЦКІ раёны, папярэдзіўшы кіраўніцтва гэтых раёнаў, што калі ў бліжэйшую пятідзённку не будзе зроблен рашучы перапом у ільназагатоўках і ўзнімці зяблівы, яны будуць зняты з ліку кандыдатаў на атрыманне пераходнага сцяга.

За зусім нездавальняючыя тэмпы здачы зярна па аднаасобнаму сектару, нездавальняючыя тэмпы выканання плана ільнапрадукцыі зняць ЧЭРЫКАЎСКІ раён з ліку кандыдатаў на атрыманне сцяга.

За нездавальняючыя тэмпы здачы ільнапрадукцыі і зяблівы здабыць чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР па ільнаводчай зоне ад БЕШАНКОВІЦКАГА раёна.

Адзначыць, што СЕННЕНСКІ раён па выкананню плана здачы ільнапрадукцыі мае права на атрыманне чырвонага сцяга. Але, прымаючы пад увагу зусім слабыя тэмпы загатовак зярна, зяблівага ворыва і ўборкі бульбы, сцяг Сенненскаму раёну не перадаваць. Пытанне аб перадачы сцяга пакінуць адкрытым.

Кандыдатамі на атрыманне сцяга па ільнаводчай зоне пакінуць Сенненскі і Бешанковіцкі раёны. Дадаткова занесці ДРЫСЕНСКІ і ЛЁЗНЕНСКІ раёны, папярэдзіўшы кіраўніцтва гэтых раёнаў аб неабходнасці ўзмацнення тэмпаў здачы ільнапрадукцыі, зяблівага ворыва і неадкладнага завяршэння плана хлебапаставак, а Дрысенскі—аб неабходнасці стварэння рашучага перапома ў выкананні плана загатовак ільнасемя.

Камісія адзначае зусім ганебныя тэмпы здачы зярна дзяржаве па аднаасобнаму сектару па Касцюковіцкаму, Ельскаму, Мсціслаўскаму, Чашніцкаму, Чэрыкаўскаму і Чырвонапольскаму раёнах, што кіраўніцтва гэтых раёнаў з неадназразовых папярэджанняў камісіі не зрабіла для сябе ніякіх вывадаў.

Камісія папярэджвае кіраўніцтва ўсіх раёнаў БССР, што ацэнка работы раёнаў будзе зроблена выходзячы з поспяховага правядзення зяблівага ворыва, здачы ільнапрадукцыі дзяржаве, сіласавання і падрыхтоўкі да зімоўкі жывёлы, высокаякаснага правядзення ўборкі і адгрузкі бульбы Ленінграду.

РАЁНЫ, ЯКІЯ ЗРЫВАЮЦЬ ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ХЛЕБАЗДАЧЫ ПА АДНААСОБНАМУ СЕКТАРУ

РАЁНЫ	Проц. выканання плана
Касцюковіцкі	52,0
Ельскі	51,5
Мсціслаўскі	62,3
Чашніцкі	64,5
Чэрыкаўскі	65,8
Сенненскі	68,1
Чырвонапольскі	68,5
Расонскі	71,8
Дубровенскі	73,6

ПЕРАДАВІКІ СЯЎБЫ ЖЛОБІН.

Калгас імя Косарэва поўнасцю закончыў сяўбу азімых. Засеяна 130 гектараў жыта і 12 гектараў пшаніцы. Сяўба праведзена на добра апрацаванай і ўтоенай глебе.

За час сяўбы ў калгас уступіла 46 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Скончыў сяўбу азімых і калгас «Чырвоны Радуцін». У калгасе пачата ўборка бульбы. Заданне па бульбаздачы ў размеры 200 цэнтнераў калгас выканаў поўнасцю.

П. З.

ЛЕЛЬЧЫЦКІ РАЁН ВЫКАНАЎ ПЛАН СІЛАСАВАННЯ

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. (Па тэлеграфу).

На аснове социялістычнага спаборніцтва сельсоветаў, калгасаў і жывёлагадоўчых ферм за моцную кармовую базу Лельчыцкі раён 10 верасня выканаў план сіласавання на 100,8 проц. План 4.360 тон, засіласавана 4.398 тон. Прадаўжаем сіласаванне і другі ўкос. Разгорнут збор жалудоў.

КЛІМОВІЧ, ЧАРВЯКОЎ.

АДКРЫЎСЯ ПЯТЫ ПЛЕНУМ ЦСПСБ

Учора вечарам у клубе імя VII з'езда прафсаюзаў адкрыўся V пленум ЦСПСБ. Пленум адкрыў старшыня ЦСПСБ тав. **Кавальчук.** Пасля зацвярджэння парадку дня па першаму пытанню быў заслухан даклад старшыні ЦСПСБ тав. **Кавальчука** аб рашэннях бюро ЦК КП(б)Б па дакладу аб рабоце прафсаюзаў і рашэннях IV пленума ВЦСПС аб перабудове прафсаюзаў.

У сваім двухгадзінным дакладзе тав. **Кавальчук** спыніўся на тых дасягненнях, якіх дабіліся прафсаюзы БССР за апошні час. Пытанні тэхнічнай вучобы, павышэння заработнай платы нізкааплачваемым рабочым, падзяленне рабочых сем'яў індывідуальнымі гародамі, социяльнага страхавання — асноўныя паказальнікі поспехаў нашай работы.

— Аднак, трэба папярэдзіць тых прафсаюзных работнікаў, якія мяркуюць, што ў нас усё добра і няма ніякіх недахопаў.

Тав. Кавальчук падвергнуў рэзкай крытыцы асноўныя недахопы работы асобных прафсаюзаў і нізавых фабрычна-заводскіх камітэтаў.

У другой частцы свайго даклада тав. **Кавальчук** спыніўся на рашэннях IV пленума ВЦСПС аб перабудове прафсаюзаў. Абодва гэтыя рашэнні павінны быць даведзены да шырачайшых мас рабочых. Дакладам тав. Кавальчука закрылася першае пасяджанне пленума.

ПРАСУНУЦЬ ТАВАРЫ НА ЗАКУПКУ ХЛЕБА

Не гледзячы на тое, што ў цэлым радзе раёнаў загатоўчыя арганізацыі гатовы да закупкі хлеба, яны ўсё-ж не атрымалі неабходнай ім колькасці тавараў.

З Полацка пішуць: «прыступілі к закупцы хлеба, тавараў стымулявання няма. Прашу тэрмінова выслаць.

Загадчык райсаюза Браўдэ».

Аналагічную тэлеграму мы атрымалі з Буда-Кашалёва: «Высылайце тавары для стымулявання хлебазакупак. Затрымліваюцца хлебазакупкі».

«Поўная адсутнасць промтаварных фондаў у Закупхлеба не дае магчымасці праводзіць закупкі», — піша з Чырвонаслабодскага раёна т. Свердлін. Такую-ж самую тэлеграму прыслаў з Чэрыкава тав. Азерскі: «Памяшканне Закупхлеба прыстасавана, тавараў для стымулявання няма — Азерскі».

Гэтыя тэлеграмы — сведка таго, што Белкаапсаюз яшчэ не забяспечыў сваім аператыўным кіраўніцтвам работу па хлебазакупцы, не здолеў насыціць райспажыўсаюзы і пункты па закупцы хлеба лепшымі, высокаякаснымі таварамі.

Але гэтыя тэлеграмы яшчэ сведчаць і аб тым, што асобныя кіраўнікі райспажыўсаюза таксама не забяспечылі неабходнай аператыўнасці, не здолелі пераключыць наяўныя лепшыя фондавыя тавары на закупку хлеба.

—⊙—

ДЗЯРЖАВА КУПЛЯЕ ХЛЕБ

Калодзішчанскае сельпо менскага райспажыўсаюза на ўчарашні дзень ужо закупіла 17 тон хлеба. Калгас **«Ударнік»** гэтага-ж сельсавета прадаў 3.014 кілограм, калгас імя **Леніна** — 3055 кгр., калгас **«Комсамолец»** — 3644 кгр., калгас **«Перамога»** — 2465 кгр., калгас **«Большэвік»** — 3859 кгр.

Сёння райспажыўсаюз адпраўляе ў Калодзішчанскі сельсавет грузавую машыну з вострa-дэфіцытнымі таварамі. Сярод гэтых тавараў — веласіпеды, гадзіннікі, шкло, цвікі і інш. дэфіцытныя тавары.

***

На ўчарашні дзень **Рагачоўскі** райспажыўсаюз **закупіў ужо 5 тон хлеба.** Ва ўсе сельсоветы пасланы спецыяльныя ўпаўнаважаныя РК і РВК на разгортванню масавай работы, на растлумачэнню значэння хлебазакупак.

Ход загатоўкі ільнапрадукцыі, падняцця ільну са сцелішчаў, сіласавання, уборкі бульбы, азімай сяўбы, зяблівы па БССР

на 10 верасня 1934 года ў проц.

РАЁНЫ	Зняты ільнапрад. ільну з сцелішчаў не вытрэлі	Здана ільнасемя	Падняты ільну са сцелішчаў	Засіласавана	Уборка бульбы	Засеяна азімых	У тым ліку пшаніцы	Зяблева
1. Сенненскі	35,2	100,1	67,2	100,3	3,8	81,1	60,1	3,8
2. Дрысенскі	18,5	46,3	65,4	80,6	2,8	77,2	78,7	10,5
3. Лёзненскі	17,2	85,6	60,4	65,8	6,8	85,0	58,0	8,5
4. Касцюковіцкі	13,8	89,9	50,8	83,0	9,7	95,8	90,7	19,3
5. Бешанковіцкі	10,7	93,6	76,7	64,7	14,3	88,4	70,7	3,3
6. Церахаўскі	9,5	77,5	42,8	80,4	15,8	93,2	100,2	5,7
7. Аршанскі	7,4	101,6	67,2	113,1	23,7	101,9	95,8	50,9
8. Крычаўскі	6,6	78,5	46,8	101,5	—	100,5	109,3	23,7
9. Горацкі	5,9	80,1	43,1	47,5	7,4	86,9	85,9	15,6
10. Суражскі	5,5	77,9	28,1	61,0	21,0	91,2	81,0	13,3
11. Рагачоўскі	5,4	55,3	67,6	68,5	18,5	86,7	85,2	15,5
12. Чавускі	5,2	69,7	54,7	130,5	9,1	88,9	103,3	12,0
13. Шклоўскі	5,0	63,5	52,7	54,4	10,4	90,2	46,8	7,4
14. Чырвонапольскі	4,9	28,7	27,9	69,6	4,3	76,7	43,0	4,6
15. Гарадоцкі	4,9	72,3	35,7	57,0	17,2	96,0	78,9	5,2
16. Полацкі	4,7	87,6	49,7	69,2	—	88,7	84,2	10,1
17. Талачынскі	3,1	66,6	45,2	75,7	8,1	80,0	51,6	6,4
18. Прапойскі	2,6	75,1	100,0	103,6	10,0	99,6	92,0	34,2
19. Сірошінскі	2,5	71,9	34,8	119,8	15,2	90,7	91,3	12,7
20. Крупскі	2,3	63,8	40,5	79,6	3,6	89,6	50,6	11,4
21. Чэрыкаўскі	2,1	74,1	53,5	143,6	10,7	100,2	93,7	16,5
22. Чашніцкі	1,8	82,9	24,2	37,1	16,1	82,0	78,0	2,0
23. Мсціслаўскі	1,8	47,2	42,7	49,6	—	87,0	47,0	5,3
24. Кармянскі	1,7	52,5	20,8	78,2	9,3	90,2	26,1	12,0
25. Асвейскі	1,6	51,2	63,9	35,2	6,6	85,0	77,0	4,2
26. Ушацкі	1,6	58,5	26,0	100,6	7,5	78,9	69,8	7,3
27. Магілеўскі	1,4	63,3	46,3	66,6	10,4	100,0	99,3	30,0
28. Расонскі	1,4	53,8	72,1	20,7	2,7	60,5	28,6	4,3
29. Лепельскі	1,4	60,7	39,2	65,8	9,0	88,2	83,2	4,7
30. Бабруйскі	1,3	55,0	24,0	66,4	16,8	85	71,0	22,5
31. Пухавіцкі	1,1	56,0	4,4	62,8	8,5	87,7	88,8	14,2
32. Бяльніцкі	0,8	58,7	25,7	120,9	15,1	95,4	73,6	23,9
33. Лагойскі	0,8	59,9	11,9	42,7	3,5	82,4	72,0	23,7
34. Брагінскі	0,6	61,6	44,8	69,0	13,4	73,9	53,3	6,9
35. Старобінскі	0,5	67,2	18,6	71,1	14,7	99,7	104,3	24,7
36. Веткаўскі	0,5	63,0	33,1	69,9	6,6	70,6	76,4	22,5
37. Буда-Кашалёўскі	0,5	79,2	24,5	74,5	22,4	75,2	80,0	30,4
38. Слуцкі	0,4	93,1	11,3	91,7	21,0	100,0	99,4	33,8
39. Жлобінскі	0,4	68,8	23,1	75,8	20,0	91,7	83,3	22,7
40. Быхаўскі	0,4	55,4	20,7	59,9	5,6	80,2	16,8	28,5
41. Лельчыцкі	0,4	49,8	18,0	97,7	—	77,0	64,0	14,4
42. Любанскі	0,3	73,6	38,9	95,0	27,5	100,0	100,0	40,6
43. Камарынскі	0,3	86,7	52,5	69,2	11,9	79,5	48,3	26,3
44. Клімавіцкі	0,3	77,2	19,9	59,4	2,6	96,2	77,8	1,3
45. Бярэзінскі	0,3	74,9	10,2	87,0	9,5	97,4	75,6	21,5
46. Уздзенскі	0,2	90,7	2,1	68,3	7,7	100,0	87,0	20,1
47. Барысаўскі	0,2	59,3	36,2	112,5	22,2	100,0	101,0	50,7
48. Тураўскі	0,2	105,5	18,5	106,5	32,0	81,8	79,1	49,4
49. Плешчаніцкі	0,2	71,8	4,2	73,5	—	76,9	44,0	10,8
50. Чэрвеньскі	0,2	73,1	2,6	95,8	12,9	88,4	51,0	11,8
51. Дубровенскі	0,2	66,1	25,9	59,6	2,2	100,2	77,1	9,6
52. Уваравіцкі	0,07	52,9	1,9	105,3	9,1	84,5	54,5	9,7
53. Чачарскі	0,07	49,6	20,3	75,6	4,0	76,2	43,7	5,7
54. Менскі	—	104,3	12,9	95,0	9,0	100,0	95,7	12,9
55. Жыцкавіцкі	—	65,3	19,3	93,8	—	78,1	60,7	40,4
56. Мазырскі	—	69,6	4,7	88,0	15,6	84,1	60,2	33,0
57. Нарыўкі	—	62,3	11,6	87,7	25,3	94,6	66,0	25,3
58. Ельскі	—	73,7	9,9	84,5	31,9	77,7	21,5	18,9
59. Глускі	—	77,5	16,7	82,6	4,6	95,9	87,3	16,9
60. Капыльскі	—	76,6	4,2	80,2	5,4	92,0	89,6	25,4
61. Чырвонаслабодскі	—	100,0	33,5	77,0	27,4	101,2	100,5	32,7
62. Клічаўскі	—	47,5	22,8	73,3	35,3	93,8	92,0	32,0
63. Смалявіцкі	—	79,4	1,6	72,8	11,5	94,2	82,2	19,3
64. Асіпавіцкі	—	89,4	11,2	72,6	6,1	78,3	61,8	18,2
65. Рэчыцкі	—	67,1	6,5	68,7	2,8	78,9	50,9	12,8
66. Лоеўскі	—	86,2	99,8	65,5	14,4	75,3	70,5	22,3
67. Нараўлянскі	—	48,9	12,1	64,1	12,1	81,1	31,4	10,9
68. Віцебскі	—	67,9	47,1	63,9	6,2	93,0	100,4	11,3
69. Заслаўскі	—	56,6	1,1	59,2	3,6	80,9	21,5	16,5
70. Бягомльскі	—	62,0	4,8	58,5	1,3	100,8	91,3	15,7
71. Хойніцкі	—	57,9	34,9	57,4	17,1	98,6	100,0	24,9
72. Петрыкаўскі	—	64,3	10,3	56,2	21,2	68,6	63,3	44,2
73. Дзяржынскі	—	72,2	3,9	49,9	4,9	79,5	78,4	26,8
74. Гомельскі	—	58,3	0,4	49,4	16,9	74,3	103,0	16,8
75. Старадарожскі	—	57,1	8,5	40,5	9,0	67,8	66,6	24,9
Разам па БССР:	5,3	69,7	39,4	77,9	11,4	88,8	80,0	18,2

БРЫГАДА ПОЕЗДА № 11 АРЫШТАВАНА ЯПОНА-МАНЧЖУРСКІМІ УЛАДАМІ

ХАБАРАЎСК, 12 верасня. (БЕЛТА).

Як паведамляюць з Харбіна, 11 верасня выкліканы для допыту, перавезены ў японскае жандармскае ўпраўленне і да гэтага часу не вызвалены 10 совецкіх грамадзян з ліку паязной і паравозная брыгады поезда № 11, які пацярпеў крушэнне і падвергся нападу на паўднёвай ветцы КУЧ у ноч на 31 жніўня. Арыштаваныя, як вядома, правялі ў часе крушэння і нападу вялікую самаахвярнасць і мужнасць. Факт затрымання брыгады поезда № 11 выклікаў сярод чыгуначнікаў КУЧ выбух абурэння.

Мужныя паводзіны совецкіх грамадзян у часе нападу на поезд на паўднёвай ветцы КУЧ

ХАБАРАЎСК, 11 верасня. (БЕЛТА).

Паведамляемыя з Харбіна падрабязнасці адбыўшагася на паўднёвай ветцы КУЧ у ноч на 31 жніўня крушэння поезда № 11 і нападу на яго рысуюць карціну, зусім процілеглую тым грубатэндэнцыйным паведамленням аб гэтым факце, якія публікаваліся ў антысовецкіх мэтах японска-манчжурскім друкам. Як вядома, адзін са злосных вымыслаў харбінскіх газет, скарыстаўшых гэта здарэнне для паўтарэння паклёпу аб «сувязі совецкіх служачых з бандытамі», заключаўся ў сцвярджэнні, быццам у момант крушэння і паследаўшага за ім нападу на поезд совецкія грамадзяне—служачыя дарогі «скрыліся», і таму, маў, не пастраждалі.

У сапраўднасці ўстаноўлена, што служачыя дарогі праявілі ў часе крушэння і нападу максімум самаахвярнасці, мужнасці і ўсведамлення доўга. Так, у момант нападу машыніст паравоза **Товітаў** з небяспекай для жыцця, не страціўшы прысутнасці духу, здолеў зрабіць экстранае тармажэнне і выключыць электрычнае асвятленне паравоза (што затрудніла нападаўшым паследаўшы за крушэннем абстрал поезда). Паязная брыгада ў часе крушэння і пасля яго прымала энергічныя меры па прадухіленню ўтаржэння нападаўшых у поезд. Праваднік вагона першага і другога класа **Ольхоўскі** і праваднік вагона трэцяга класа **Літвінаў** пад абстрэлам запраўлі ўваходныя дзверы вагонаў. Неадкладна пасля ўходу нападаўшых паравозная і паязная брыгады прабавалі прыняць неабходныя меры дапамогі пацярпеўшым. Аднак, суправаджаўшая поезд узброеная ахова забараніла выхад з вагонаў і перасоўванне па поезду да світання і затрымала аказанне першай дапамогі пацярпеўшым да прыходу дапаможнага поезда.

Аб здарэнні ўпраўленне дарогі было паведамлена талоўным кандуктарам поезда, які ўключыўся ў дыспетчарскі тэлефон. Аднак, у кутнім часе тэлефон быў у яго адабран сілай чынамі ахоўных войск, з прычыны чаго ўпраўленне дарогі на працяг доўгага часу не мела сувязі з месцам крушэння, што затрудніла своечасовае атрыманне неабходных вестак.

У сувязі з крушэннем на паўднёвай ветцы трэба ўспомніць, што ўпраўленне КУЧ неадназразова ўказвала штабу ахоўных войск на неабходнасць узмацнення аховы паўднёвай веткі КУЧ, у прыватнасці руху начных паяздоў. У адказ на гэтыя ўказанні штаб запэўніваў, што бяспасласць руху забяспечана, а ў сапраўднасці не прымаў неабходных мер, што пацвердзілася ў сувязі з крушэннем поезда № 11.

ПАТРАБАВАННІ СОВЕЦКАГА КОНСУЛА АБ ЛЕПШЫМ АБЫХОДЖАННІ З АРЫШТАВАНЫМІ ЧАСТКОВА ЗАДАВОЛЕНЫ

ХАБАРАЎСК, 11 верасня. (БЕЛТА).

Як паведамляюць з Харбіна, шматразовыя патрабаванні генеральнага консула СССР аб лепшым абыходжанні з арыштаванымі совецкімі грамадзянамі работнікамі КУЧ мелі некаторае дзеянне. Часткова задаволена адно з патрабаванняў консульства аб дазволе перадач арыштаваным. Далей, па патрабаванню генеральнага консула СССР зволен супрацоўнік паліцэйскага ўпраўлення белагвардзеец, на абавязку якога ляжаў прыём членаў сем

На тэмы дня

КНІГУ—МАСАВАМУ ЧЫТАЧУ

Проста здзіўляючыя рэзультаты ў галіне развіцця бібліятэчнай справы, як аднаго з сур'ёзных элементаў нацыянальна-культурнага будаўніцтва, маем мы ў Совецкай Беларусі. Даволі сказаць, што калі ў 1928 годзе мы мелі па БССР 631 стацыянарную бібліятэку з фондам у 1 з пал. млн. кніжак, то ў 1933 годзе —праз пяць год—лік бібліятэк павялічыўся да 1427, а кніжны фонд амаль падвоіўся. Прычым, у прыведзеныя намі лічбы не ўваходзіць Дзяржаўная бібліятэка імя Леніна з фондам 1.300 тыс. кніг, дробныя бібліятэкі ў школах, хатах-чытальнях, на прадпрыемствах, соўгасах і калгасах.

Нашы совецкія бібліятэкі раскінуты літаральна па ўсёй краіне. Паводле пастановы ЦВК і СНК БССР у 1934-35 годзе ўсе калгасы будуць забяспечаны стацыянарнымі або перасовачнымі бібліятэкамі, а за 2-ую пяцігодку кніжны фонд у масавых бібліятэках павялічыцца не менш як у 3 разы, а па вёсцы —не менш як у 5 раз. Нашы бібліятэкі абслугоўваюць чытача кнігамі на яго РОДНАЙ МОВЕ, чаго не было і не магло быць у царскай Расіі.

І на фоне гэтых гістарычных па свайму значэнню культурных перамог, асабліва абураюць кожнага, каму дорага справа нашага культурнага росту (а, значыць, і справа сацыялістычнага будаўніцтва), тыя шкодніцкія адносіны да бібліятэк, якія праяўляюць часамі эаўзятыя ворагі сацыялістычнай культуры або проста блізарукія «шляпы», нездольныя разумець гістарычнага значэння культурнага ўздыму, які адбываецца ў нашай краіне, нездольныя неабходнасці задаволіць усё больш узрастаючую прагнасць мас да культурнага жыцця.

Карэспандэнцыя з ЧЭРЫКАВА, якую мы надрукавалі ўчора, ярка характарызуе такія недапушчальныя адносіны да бібліятэкі.

На жаль, падобныя факты не адзіныя. У мястэчку СТРЭШЫН Жлобінскага раёна, была нядрэнная бібліятэка. Цяпер яна ЗНІКЛА. Кнігі, разданыя на рукі, не спягнаны. Астатнія дзеліся невядома куды. АСІПАВІЦКАЯ бібліятэка на час хлебапаставак зусім зачынена, бо ўваход у яе засыпан зярном.

Бібліятэка ВІЦЕБСКАГА КЛУБА ГАРБАРОЎ, як паведамляе тав. МОРДХІНА, ужо некалькі год не папаўняецца. ЦП саюза гарбароў асігнавала для бібліятэкі на 1934 год усяго 1000 руб. Між тым, гадавая падпіска на неабходныя газеты і журналы складае 1.300 руб. Такім чынам на набыццё кніг бібліятэка «затрымлівае»... мінус 300 руб. Адміністрацыя, пасля настойлівых патрабаванняў бібліятэкара, змілаціўілася і адпусціла на кнігі з сваіх гаспадарчых сродкаў... 39 руб. на ўвесь год.

Шмат скаргаў паступае ў «Звязду» на дрэннае абслугоўванне чытача. Так, ЖЛОБІНСКАЯ бібліятэка закрыта ў агульна-выхедны дзень, калі і гарадскім жыхарам зручней абменьваць кнігі, і з раёну з'язджаюцца на базар калгаснікі і аднаасобнікі. Нават Дзяржаўная бібліятэка імя Леніна — і тая мае рад недахопаў у абслугоўванні чытача. «Для таго, каб атрымаць патрэбную кніжку», піша ў «Звязду» студэнт РАХМАНЬКО, «трэба прастаяць у чэрзе больш поўгадзіны, і бывае, што замест кнігі атрымаеш адказ: такой у нас няма. Свежых газет і журналаў у чытальню паступае мала. У чытальнай зале шумна. Бібліятэка закрываецца занадта рана».

Усе гэтыя сігналы, таксама як надрукаваныя нядаўна ў «Звяздзе» сігналы са Шклова і Дрыбіна, павінны звярнуць на сябе ўвагу Наркомасветы і мясцовых партыйных і совецкіх органаў. Для работы бібліятэк павінны быць складзены найлепшыя ўмовы.

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ БССР

Лепшы брыгадзір сплава

Сцяпан Грыгор'евіч Туфар з'яўляецца лепшым брыгадзірам песасплаву ў БССР. Яго імя вядома не толькі ў Беларусі, але і ў Саюзе. У мінулым годзе ён на зліце ўдарнікаў песасплаву ў Архангельску прэміраван касцюмам і ганаровай грамятай ударніка. Яго метад работы — гэта метад Нікіты Ізотава: спачатку выканаць цяжкую работу, потым лягчэйшую, навучыць і дапамагчы адстаючым.

Тав. ТУФАР.

Тры тады мая брыгада ўсё перавыконвае заданне па сплаву лесаматэрыялаў. У брыгадзе 42 чалавекі. Няма такога сплаўшчыка, які-б не атрымаў прэмію. У мінулым годзе нас прэміравалі **1.000 руб.**

У гэтым годзе мы павінны былі сплавіць да 15 кастрычніка **38 тысяч** кубаметраў будаўнічых матэрыялаў і **43 раўметры** дроў. Гэта заданне наша брыгада выканала датэрмінова.

Мы ганарымся тым, што наша брыгада займае адно з першых месц не толькі ў БССР, але і ў Саюзе. Мяне ў мінулым годзе на ўсесаюзным злёце сплаўшчыкаў у Архангельску прэміравалі касцюмам і ганаровай граматай ударніка. Я задаволен тым, што дабіўся права, каб маё імя была занесена на ўсесаюзную дошку гонару.

У чым сакрэт нашых поспехаў? Справа выканання планаў перш за ўсё залежыць ад саміх людзей, якія працуюць у брыгадзе. Па скан тэнню сплаўных работ людзі маёй брыгады разыходзяцца па іншых работах на зімовы сезон. Я іду працаваць у Ушацкі леспрамгас.

Працуючы ў леспрамгасе, я ні на мінуту не забываю аб сплаве. У мяне ёсць адрасы ўсіх маіх сплаўшчыкаў. Я з імі трымаю пісьмовую сувязь, блізкіх наведваю ў вольны час. І гэта дае мне магчымасць ведаць—прыдзе да мяне той ці іншы сплаўшчык працаваць з пачаткам навігацыі.

Мы выканалі сваё заданне. Цяпер мая брыгада прыступіла даачысткі рэчкі ад травы. Гэту справу мы робім звычайнай жасой. Звязваем па некалькі бярвенняў на іх становішча ўдзельнікі брыгады і выкашваюць траву на рацэ.

У нас толькі малавы сплаў. Гонім мы не сплочаны лес, а па аднаму бервяну. У нашай рабоце шмат перашкод. Перашкаджае не толькі трава, але і вецер, згібы на рацэ. Мы скасілі траву, перамаглі стыхію, папраўляем згібы берагоў.

У красавіку і маі ветры перашкаджалі сплаўляць лес. Тады мы перайшлі на начную работу. Ноччу звычайна сціхае вецер. Згібы берагоў, мы паправілі наступным чынам: абкладаем крутыя і загнутыя берагі бярвеннямі па ступенчатаму прынцыпу. Такім чынам бярвенні, якія мы гонім на рацэ, слізгаюць па ступеньках, адштурхоўваюцца і плывуць далей.

Наша брыгада разбіта на звенні, назначаны звеннявыя. Кожнае звяно адказвае за чыстату рэчкі і даручаную яму работу на ўчастку.

Я павінен адзначыць вялікую ролю, якую адыграла ў барацьбе за выкананне плана наша брыгадная газета. У рэдкалегіі у нас працуюць лепшыя ўдарнікі **Шмідэль Цімох, Глашэвіч Кастусь і Аўдошка Іван.** Газета штодзённа паказвае на сваіх старонках лепшых ударнікаў, метады іх работы і моцна б'е па адстаючых. **Якуб Хадасевіч** дрэнна працаваў. Любіў ён і уздрымнуць на рабоце. Газета яго дзеянні востра раскрытыкавала і гэта падзейнічала на Якуба. Ён па-сапраўднаму ўзяўся за работу. Цяпер Якуб з'яўляецца адным з лепшых ударнікаў нашай брыгады.

Газета крытыкавала не толькі за дрэнныя адносіны да работы на вытворчасці, яна біла і за невыкананне ўдзельнікамі брыгады сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай. Нядрэнна працуе наш профарганізатар, лепшы сплаўшчык **Іван Бычынскі.** Ён правярае не толькі выкананне дагавораў па соцспаборніцтву, але і ўзвел брыгады у выкананні плана па мясах малакопастаўках. У нас няма такога ўдзельніка брыгады, які-б не выканаў сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай.

Цяпер мяне і загадчыка Ушацкага падучастка Полацкай сплаўканторы—вылучэнца **Кузенца Іосіфа Нісакавіча—па ініцыятыве саюза лесасплаву і газ. «Звязда» накіроўваюць у адстаючы Бярэзінскі сплаўучастак. Мы азнаёмімся там са становішчам рэчкі і румаў. Потым я з сваёй брыгадай паеду на ліквідацыю прарыву і перадам вопыт работы маёй брыгады.**

Брыгадзір Ушацкага падучастка Полацкай сплаўканторы С. Г. ТУФАР.

—⊙—

ХРОНІКА ЗАГАТОЎКІ І ВЫВАЗКІ ЛЕСУ

⊙ **Калгас «Завет Ільіча»** (старшыня Шыдлоўскі), Ліхачэўскага сельсавета, Горацкага раёна, поўнасцю выканаў гадавы план па загатоўцы і вывазцы лесаматэрыялаў. Звыш гэтага калгас вывез у другім і трэцім кварталах 110 кубаметраў дроў.

⊙ **Калгас імя Молатава** (Мажараўскі сельсавет, Горацкі раён) поўнасцю выканаў гадавы план па загатоўцы і вывазцы лесаматэрыялаў. Звыш плана калгас вывез 220 кубаметраў лесаматэрыялаў.

ДА УВАГІ ПРАКУРАТУРЫ

ПЕРАХВАТВАЮЦЬ СЕЛЬКОРАЎСКІЯ ПІСЬМЫ

(АГЛЯД ПІСЕМ СЕЛЬКОРАЎ).

У рэдакцыю паступаюць дзесяткі скарг ад нашых селькораў аб тым, што сталі частымі выпадкі ўскрывання пісем. Вось пісьмо селькора-калгасніка **Феклістава** з калгаса **«Прабуджэнне»**, Парыцкага раёна. У гэтым калгасе, як паведамляе сялькор Феклістаў, усе пісьмы праходзяць праз рукі старшыні калгаса **Клешчанкі.** Калі, напрыклад, «Звязда» або райгазета «Ленінская перамога» даюць адказы селькорам, дык гэта пісьмо знойдзеш заўсёды разарваным у канцылярыі калгаса.

Характэрны факт. 9 жніўня ў Парычах праводзіўся раённы злёт селькораў, якія пішуць у газету «Звязда». Запрашэнне на гэты злёт атрымаў сялькор Феклістаў. Але запрашальны білет сялькору ў рукі не трапіў. Пісьмо было ўскрыта Клешчанкам і закінута ў скрынку для смецця. Гэты выпадак не адзіны. Клешчанка разам з пісьманосцам Паважаным Фёдарам пачалі нават перайманць пісьмы, якія сельскоры пасылаюць у рэдакцыю.

У **Прапойскім** раёне, як піша сялькор **Зайцаў,** падобнымі справамі займаецца паштовы агент пры Вяцкянскім сельсавеце **Смолкінэ Б.** Пісьмы селькораў і тут «павінны ў абавязковым парадку» прайсці праз рукі Смолкінай. Усе пісьмы, у якіх сельскоры пішуць пра безгаспадарчасць суседняга калгаса, разрываюцца. Ніцяжка адгадацца чаму. Старшынёй гэтага калгаса з'яўляецца **муж Смолкінай.**

Больш таго, Смолкіна раскрадвае пасылкі. Пасылка чырвонаармейца **Марчанкі А.** на імя яго маткі была ўскрыта і выняты касцюм і боты. Смолкіна прысвоіла сабе і аблігаты даяржаўных пазык 1932-33 года, на якія падпісваліся калгаснікі.

У Брагінскім раёне падобныя факты прымаюць масавы характар. Селькор **Свірадзенка Андрэй** з Лубінніцкага сельсавета піша, што пісьмы, якія пасылае рэдакцыя «Звязды» на яго імя, зазсёды раскрываюцца. Гэта справа паштовага агента **Хвост Васіля.** Гэты агент, як указвае сялькор Свірыдзенка, палюўвае на селькораў кулакоў, якія адвекуюцца над імі.

Гэтыя факты гавораць аб тым, што асобныя сельсоветы прытулілі класавую пільнасць, не змагаюцца з класавым ворагам. Факты з Прапойскага, Парыцкага і Брагінскага раёнаў не з'яўляюцца выпадковымі. Падобныя справы творацца ў радзе другіх месц.

Пракуратура павінна неадкладна заняцца гэтым пытаннем і вінаватых прыцягнуць да самай суровай адказнасці.

ПРЫЕЗД ІТАЛЬЯНСКІХ ПРАФЕСАРАЎ. 8 верасня ў Маскву прыбыла з Італіі група з 28 прафесароў з мэтай азнаямлення з пастаноўкай у СССР справы барацьбы з туберкулёзам.

НА ЗДЫМКУ: група на чале з прафесарам БОККЕЦІ (у центры, з паперосай) на Беларускім вакзале.

НА-ДЗЕЛАВОМУ ПРАВЯДЗЕМ ПАДРЫХТОЎКУ ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА РАБСЕЛЬКОРАЎ.

РАБСЕЛЬКОРЫ Ў БАРАЦЬБЕ ЗА КУЛЬТУРНЫ СОВЕЦКІ ГАНДАЛЬ.

У апошніх лічбах ліпеня ў «Звязде» быў змешчан матэрыял сялькора тав. Бус аб засмочанасці Талачынскага сельпо былымі спекулянтамі і класава-варожымі элементамі. Тав. Бус не супакоіўся толькі тым, што яго матэрыял змешчан а прадаўжаў сачыць за яго дзейснасцю. І сёння ён зноў нам паведамляе, што па ўскрытых фактах не прыняты меры, што загадчык універмага **Сушкін,** старшыня РСС. **Вайнер** павышаюць цэны на тавары, што лепшыя тавары хаваюцца пад прылаўкам і раздаюцца знаёмым, што становішча з вагамі і гірамі не палепшылася. Далей ён паведамляе рэдакцыю, што карэнні перэзагавання — у сямейнасці, зажыме самакрытыкі. Тав Бус прыводзіць прыклад: за тое, што ён выступіў з крытыкай работы каперацыі, намеснік сакратара РК тав. **Вайсброд** выклікаў яго да сябе ў габінет і заявіў, што выступленне некомуністычнае. А ўся «некомуністычнасць» праяўляецца ў тым, што тав. Бус хацеў дапамагчы талачынскай каапературнай арганізацыі пазбавіцца ад жулікаў і прахвостаў.

Тав. **Крайко,** сялькор Галоцкага сельсавета, Пухавіцкага раёна, увесь час сачыў за работай крам гэтага сельпо. Тав. Крайко піша: «Калі запытаеш прадаўца, ці хутка будуць тавары, дык ён адказвае —не ведаю, старшыня сельпо паехаў у Пухавічы».

Безумоўна, праў сялькор, калі ён не задаволіўся такім адказам, а пастараўся ўскрыць прычыну адсутнасці тавараў. Ён выявіў, што старшыня сельпо тав. Мірончык часта ездзіць у Пухавічы, але не для таго, каб прывезці тавары, а каб п'янстваваць. Тав. Мірончык, як правіла, едзе толькі ў тыя сельпо, дзе ёсць гарэлка.

І зусім правільна робіць вывад тав. Крайко, што «такое кіраўніцтва кулацкае, спекулянцкае, бо і сам старшыня Галоцкага сельпо кулак, былы царкоўны староста, абкладаўся цвёрдым заданнем». Рад абураючых фактаў сямейнасці, правалу закупкі хлеба, хабарніцтва, растрат прыводзіць у сваім пісьме тав. Крайко.

«Патрэбна шкодніка і ашуканца вынаць з хлебапункта»,—піша сялькор **К.** з вёскі Ляды, Крупскага раёна. У сваім допісе сялькор прыводзіць факты, што **Прахарэнка** сістэматычна абважвае здатчыкаў, а потым з лішкі збожжа забірае сабе. Так, калгас імя Калініна прывёз на пункт 390 кг. збожжа, а атрымаў квітанцыю толькі на 332 кг. Калі-ж калгаснікі, якія прывезлі збожжа запыталіся ў Прахарэнка, ці выходзіцца іх накладная з квітком, Прахарэнка адказаў, што выходзіцца. **Сялькор, указваючы на ганебныя з'явішчы з боку Прахарэнка, адначасова ўскрывае яго твар.**

БАТАРЭВІЧ — рабкорка рабселькораўскай брыгады імя III Усебеларускага з'езда рабселькораў Менскай шчотачнай фабрыкі імя Крупскай, актыўна ўдзельнічае ў падрыхтоўцы да з'езда.

Прахарэнка за паўтара года работы старшынёй калгаса «Новы луч» згнаіў больш 1000 пудоў саломы, загнаў жарабца вытворніка і загубіў 7 маладых жарабят. «Зразумела,—піша сялькор,—Прахарэнка зноў прымазаўся для таго, каб ашукваць калгаснікаў, і яму не месца ў дзяржаўных установах».

Тав. **Ведаючы** піша: «Я пісаў некалькі заяў аб тым, што загадчык Смалявіцкага пункта Белплодгародніны **Строчын** сістэматычна купляе розныя промтавары ў магазінах Менска без рахункаў і прадае гэтыя тавары па павышаных цэнах. Апрача гэтага на гэтых пунктах абважваюць спажыўца, і на гэта быў складзен акт, але Строчын працягвае ашукваць спажыўца. Звяртаўся я ў райвыканком некалькі раз, але РВК ніякіх мер не прымае. **Прашу рэдакцыю газеты «Звязда» дапамагчы мне выгнаць злодзея з каапературных арганізацый і пасадзіць яго на лаву падсудных».**

На вялікі жаль, мы яшчэ на сёнешні дзень сустракаемся з фактамі, калі раённыя арганізацыі не падхапляюць сігналаў рабселькораў, не рэагуюць на гэтыя сігналы.

Тое, што асобныя рабселькоры, ускрываючы рад агіднасцей, у тым або іншым раёне, у тым або іншым сельпо, просяць не змяшчаць іх прозвішчаў, а падпісваць псеўданім, яшчэ і яшчэ раз сведчыць аб зажыме самакрытыкі з боку асобных арганізацый, аб адсутнасці масавай работы з рабселькорамі.

Барацьба за совецкі культурны гандаль, за ачышчэнне нашых каапературных радоў ад класава-варожых элементаў значна будзе аблегчана, калі ў гэту барацьбу будзе ўцягнута шматтысячная армія рабселькораў, калі на іх сігналы будуць рэагаваць, калі з імі будуць праводзіць адпаведную работу.

В. МУХІН.

РАЗБІЦЬ СЯМЕЙНАСЦЬ І КРУГАВУЮ ПАРУНУ

Пішыня і спакой панавалі ў Сенненскай спажывецкай кааперацыі. Спажыўцоў абмервалі, абважвалі, аблічвалі і многа раблі з імі што хацелі. І зараз, калі прыглядзішся да работы сенненскіх гандлюючых арганізацый, дык складаецца ўражанне, што пастанову ЦК КП(б)Б аб барацьбе з абмерваннем і абважваннем і парушэннем совецкай палітыкі цэн там зусім не чыталі.

Прывядзем некалькі прыкладаў. Перад намі вагі сталоўкі партыйнага актыва. Адна талерка важыць менш другой на 10 грам. Ці не ясна якую выгаду ад гэтага атрымлівала буфетчыца **Бернацкая.**

У зачыненым размеркавальніку ашукванне спажыўца пастаўлена на больш шырокую нагу. Тут вагі разыходзяцца «толькі» па 4 грамы, але гэты прабел кампенсуецца тым, што гіры падлічены на 8 грам. Падлічана, што ад усяго гэтага прадаўшчыца **Шор** (да рэчы, член партыі) атрымлівала штодзённа толькі аднаго хлеба 12,5 кілограма, не лічачы іншых тавараў.

Але лепш за ўсіх прыстасавалася ашукваць спажыўца прадаўшчыца галантарэйнага аддзела універмага **Цыганкова.** У яе няма вагаў, гір. Абмерваннем і абважваннем займаюцца ў іншых аддзяленнях універмага, а Цыганкова толькі сістэматычна аблічвае пакупнікоў. Метр шнуру каштуе 27 кап., а Цыганкова прадае яго за 40 к. На гузіках Цыганкова тэксама ўкітрылася абжульваць пакупнікоў. Гузік каштуе 2 кап., а Цыганкова бярэ 7 кап. Пры гэтым трэба ўлічыць, што касы ва ўнівермагу няма, і грошы за праданы тавар атрымлівае сама Цыганкова.

Прыведзеныя намі прыклады выкрыты брыгадай друку, але нідзе гэтыя факты не абмяркоўваліся. Райком партыі лічыць, што гэта дробязі. Пракурор **Хількевіч** таксама лічыць гэта дробяззю і вельмі неахвотна ўзяўся за гэту справу. Метады яго работы выклікаюць па меншай меры здзіўленне. Гэты пракурор (аб ім і аб яго метадах ужо пісала «Звязда») перш за ўсё прыцягнуў да допыту брыгадзіра, хоць у яго ёсць пісьмовы матэрыял і матэрыялы раённай газеты «Комунар». Выходзячы з габінета Хількевіча, брыгадзіры—у сваёй большасці каапературныя работнікі-актывісты—зарэкліся ніколі не крытыкаваць, бо адчулі на сабе ўсе вынікі гэтай крытыкі.

Яшчэ трэба дадаць, што ўдзельнікаў рэйда пачалі адкрыта цікаваць жулікі і іх мужы, якіх брыгадзіры выкрылі. Цікаванне будзе яшчэ больш зразумела, калі дадаць, што Цыганкова—жонка памочніка ваеннага камісара, што член партыі Шор—жонка ўчаст. інспектара міліцыі па мястэчку.

Наогул трэба адзначыць, што ў раёне панае кругавая парука. «Не чапай мяне і я цябе чапаць не буду»—вось лозунг Цыганковых, Шор, Хількевіча і ім падобных. Таму справа аб злоўжываннях у сенненскай кааперацыі фактычна замята, змазана.

Трэба, каб у гэту справу ўмяшалася пракуратура рэспублікі. Трэба, каб Бернацкая, Шор, Цыганкова і іх абаронцы, у тым ліку пракурор Хількевіч, атрымалі па заслугах.

В. МУХІН.

ЗА ШКОЛУ, ВАРТУЮ НАШАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ЭПОХІ

⊙ ⊙ ⊙

А. ЧАРНУШЭВІЧ,
наркомасветы БССР

У мінулым 1933-34 годзе школы Беларусі, змагаючыся за рэалізацыю рашэнняў партыі і ўрада, дабіліся ў радзе важнейшых галін школьнай работы прыкметных паляпшэнняў.

Школы, як правіла, працавалі па адзіных праграмах і падручніках, на аснове ўмацавання школьнага рэжыму і безумоўна павысіўшайся дысцыпліны ў школе. Урок стаў адзінай абавязковай формай навучання на аснове цвёрдага раскладу. Настаўнік больш энергічна рыхтаваўся да ўрока, імкнучыся аснасціць яго неабходным дыдактычным матэрыялам, больш энергічна ўзяўся за павышэнне сваёй кваліфікацыі. Выраслі дзесяткі і сотні сапраўдных майстроў педагагічнага працэса, сапраўдных ударнікаў і энтузіястаў совецкай школы.

У рэзультаце мы маем рост паспяховасці і ведаў вучняў. Агульны процант паспяховасці па БССР падняўся да 92. Гэта нас абсалютна не задавальніце, але ўсё-ж сведчыць аб няўхільным прасоўванні наперад у частны ліквідацыі «карэннага недахопу» школы. Мінулы навучальны год пры павышанай патрабаўнасці з боку настаўніка да ведаў вучняў характэрны зніжэннем другагодніцтва. Найбольш прыкмнай з'явай трэба лічыць павелічэнне колькасці вучняў, абсалютна паспяваючых па ўсіх прадметах. Ёсць эрух і ў барацьбе за граматнасць вучняў. Мабілізацыя ўвагі настаўніцтва вакол гэтых пытанняў дала свае станоўчыя рэзультаты, хоць далёка яшчэ недавальняючыя.

Увесь гэты працэс праходзіў на фоне ўзросшай матэрыяльнай базы школы—у мінулым годзе ўступіла ў строй 206 школьных будынкаў, было прыстасавана пад школы каля 500 былых кулацкіх дамоў, фонд дарышкольных участкаў узрос з 2 да 18 тыс. гектараў, з якіх занят нядрэнны ўраджай.

Аднак, поспехі школ Беларусі яшчэ вельмі недастатковы. Трэба прама сказаць, што работа школы паляпшаецца недапушчальна павольна і ў радзе выпадкаў у яўнай неадпаведнасці з узросшай матэрыяльнай базай.

Мы яшчэ слаба ўяўляем сабе сапраўднае становішча, патрэбы і запросы школ. Мы з вялікім спазненнем вывучаем асобныя працэсы, якія адбываюцца ў школе. Многія аддзелы народнай асветы Беларусі часта не ведаюць сапраўднай якасці настаўнікаў і вучняў, не ведаюць жывых людзей, рэдка заглядваюць у школу, мала аддаючы ўвагі цэнтральнай фігуры школы—настаўніку. Гэта-ж факт, што многія раённа проста крычаць і бамбардыруюць Наркомасветы аб недахваце настаўнікаў і ў той-жа час агідна выкарыстоўваюць наяўныя кадры.

У Камарынскім раёне «клопаты» аб настаўніку, аб змацаванні яго на рабоце правяліся ў «планаванні» перакідкі каля 80 настаўнікаў раёна.

У Касцюковіцкім раёне «гора-кіраўнікі» задумалі перакінуць 50 проц. настаўніцкага складу.

Нямала было фактаў і другіх парушэнняў матэрыяльна-прававога становішча настаўніцтва. Даволі указаць хоць-бы на тое, што патрабавалася рашучае ўмяшанне ЦК КП(б)Б, СНК БССР і ўпаўнаважанага Камісіі совецкага кантроля, каб прымусіць рад раёнаў ліквідаваць запазычанасць па зарплаце настаўнікаў.

З усёй рэзкасцю трэба падкрэсліць безадказныя адносіны раду раёнаў (Лельчыцы, Чашнікі, Гомель, Магілеў, Менск, Крупкі і інш.) да павышэння кваліфікацыі настаўніцтва. Гэтыя раёны не толькі сарвалі пасылку настаўнікаў на кароткатэрміновыя курсы, але нічога не вробілі і для ахопу малакваліфікаваных настаўнікаў завочным навучаннем.

Мы маем таксама недапушчальнае адставанне ў асваенні праграмнага матэрыяла, асабліва алгебраічнае ў галіне мовы, літаратуры, гісторыі і геаграфіі. Граматнасць, культура пісьма і мовы вучняў—усё яшчэ слабае звяно нашай школы.

***

Майскія пастановы ЦК і СНК Саюза аб школе—ёсць канкрэтная праграма, указваючая шлях усёй арганізацыйнай перабудовы школы і органаў Наркомасветы. Яны нанеслі рашучы ўдар «лявацкім» пражэктёрам, цягнуўшым школу на шлях выхавання бязграматных манкенераў замест патрэбных краіне будаўнікоў соцыялізма, усебакова развітых і культурных.

Нямерна вырасла ўвага да совецкай школы, выраслі клопаты аб школе, аб яе патрэбах.

Узор большэвіцкіх клопатаў аб школе паказваюць перадавікі-шэфы: менскі машынабудаўнічы завод імя Варашылава, менскі Эльвад, Бабруйскі лясны камбінат і інш. Падшэфныя гэтым прадпрыемствам школы к 15 жніўня былі не толькі адремонтаваны, але і даабсталяваны палітэхнічнымі, наглядными і іншымі дапаможнікамі, забяспечаны базай для гарачых сніданняў. На гэтых прадпрыемствах клопаты аб школе і дапамога ёй сталі штодзённай справай лепшых ударнікаў.

Конкурс, праведзімы ЦВК БССР уцягнуў сотні сельсоветаў у канкрэтныя клопаты аб падрыхтоўцы да навучальнага года. Нельга не сказаць аб такіх перадавіках у гэтай вялікай справе, як Яромкаўскі сельсавет, Аршанскага раёна (старшыня т. Мяжуеў), Меркулаўскі сельсавет, Рагачоўскага раёна і рад іншых. У гэтых сельсоветах была датэрмінова закончана ўся падрыхтоўчая работа.

Прыкладам умення па-большэвіцку весці падрыхтоўку школ да навучальнага года могуць служыць многія дырэктары і загадчыкі школамі, якія павінны быць сёння разам з перадавымі шэфамі, сельсоветамі і раёнамі вядомы краіне. Гэта —тав. **Дзятко**—дырэктар 13-й менскай школы, т. **Яромэнка**—дырэктар асіпавіцкай школы, т. **Асташкевіч**—дырэктар рагачоўскай 4-й школы, т. **Цікінаў**—дырэктар віцебскай 22-й чыгуначнай школы, т. **Шынгэроў** — дырэктар гамарынскай школы, тав. **Шылінгоўскі**—дырэктар брагінскай школы, т. **Кандыбовіч**—дырэктар віцебскага дапаможнага інстытута і рад іншых.

Папярэднія вышкі падрыхтоўкі да новага навучальнага года паказваюць, што **Полацкі, Клімавіцкі, Рагачоўскі і Слуцкі** раёны з'яўляюцца перадавымі ў падрыхтоўцы школ да вучобы. Добрыя паказальнікі маюць **Менск** (горад), **Віцебскі, Аршанскі** і некаторыя іншыя раёны. Тут школьнікі ў першы дзень заняткаў знайшлі добра адремонтаванае памяшканне і мэблю, дастатковую колькасць падручнікаў і пісьмовых прылад, гарачыя, сытныя сніданні і падрыхтаванага да работы педагога. Поспехі гэтых раёнаў з'яўляюцца рэзультатам вялікай увагі і аператыўнай дапамогі школе мясцовых партыйных і совецкіх органаў.

***

У гэтым годзе больш арганізавана разгорнута работа на выданню і прасоўванню ў школу падручніка. К і верасня ў раёны завезена на 3 млн. руб. падручнікаў. Аднак, трэба адзначыць, што некаторыя падручнікі выданы з тэхнічнымі памылкамі, дрэннымі малюнкамі (Ламантар Сіўко, руская хрестаматыя Каркадзіноўскай, граматыка Вяапосіка і Северцевай). ДВВ зацягнуў давыдання асобных падручнікаў, выпушчаных нянёўнымі тыражамі.

Ужо зараз выявіўся прарыў у забеспячэнні падручнікамі вельмі вырасшых 8, 9 і 10 класаў. Выданая ў мінулым годзе частка падручнікаў для гэтых класаў была разбазарана і зараз прыходзіцца прыступіць к дадатковаму выданню іх.

Кепскае пакуль што становішча з завозам і выданнем падручнікаў у БССР для нацменаўскіх школ (польскіх, украінскіх, яўрэйскіх і інш.). Заціжка выдання гэтых падручнікаў, безумоўна, тармозіць нармальны ход заняткаў у нацменаўскіх школах.

Рост сеткі школ прадвызначыў вялікі размах у справе падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі настаўніцкіх кадраў. Кароткатэрміновыя курсы летам падрыхтавалі 2500 настаўнікаў для пачатковай школы. Праз летнія курсы перападрыхтоўкі павысіла сваю кваліфікацыю 1105 настаўнікаў. Гэтыя настаўнікі пераведзены на работу ў старшых класах. Былі створаны спецыяльныя курсы для перападрыхтоўкі выкладчыкаў гісторыі і геаграфіі. 100 лепшых настаўнікаў-ударнікаў былі адпраўлены ў экскурсіі па СССР.

Усе гэтыя мерапрыемствы, уключаючы і завочнае навучанне, дарэчы, настаўленае пакуль што недастаткова вырашыць праблему кадраў для бягучага навучальнага года. К пачатку навучальнага года не хапала 320 настаўнікаў, галоўным чынам славеснікаў і гісторыкаў.

***

Гэты год павінен быць апошнім і рашаючым у справе ліквідацыі «карэннага недахопу». Няма і не можа быць ніякіх апраўдваючых «аб'ектыўных» прычын для дрэннай работы школ.

Перад кожным работнікам народнай асветы зверху данізу стаіць задача — канчаткова перайсці ад агульнага і адцягненага да канкрэтнага і аператыўнага кіраўніцтва, утрунтаванага на дэтальным вывучэнні і канкрэтным веданні справы. Ад нас патрабуецца ўзмацненне асабістай адказнасці. Кожны дырэктар, кожны педагог павінен гэта зразумець.

Дырэктар і загадчык школай павінны стаць такой-жа ганаровай фігурай, як і дырэктар прадпрыемства.

Совецкі настаўнік з'яўляецца цэнтральнай фігурай педагагічнага працэса. Ён павінен, выкарыстоўваючы ўсю паўнату сваіх правоў і абавязкаў, з поўным усведамленнем сваёй адказнасці, уявяцца пўдарнаму за якаснае паляпшэнне выкладання, за комуністычнае выхаванне дзетвары.

Совецкі педагог павінен быць акружан штодзённымі клопатамі і ўвагай з боку ўсёй нашай грамадскасці. Не павінна быць месца агіднымі фактам у адносінах да настаўніка, якія былі ў Лёзненскім, Плошчаніцкім, Бабруйскім і інш. раёнах.

Асаблівую ўвагу ўсяго настаўніцтва, Наркомасветы і яго органаў павінна прыцягнуць выкладанне мовы, літаратуры, гісторыі і геаграфіі. У гэтым годзе трэба рашуча ліквідаваць недапушчальнае адставанне і скажэнні, меўшыя месца ў выкладанні гэтых важнейшых дысцыплін.

Высокаякаснае і поўнае выкананне навучальных праграм па кожнаму прадмету з'яўляецца дзяржаўным абавязкам кожнага дырэктара, кожнага педагога. Кожны дырэктар школы і настаўнік павінны зразумець, што якаснае і поўнае выкананне праграмы роўназначна выкананню промфінплана і з'яўляецца дзяржаўнай справай, чэрвыканне якой ператвараецца ў дзяржаўнае злачынства.

Мінулы навучальны год характэрны з пункту гледжання пераключэння Наркомасветы на жывую сувязь з асобнымі школамі, настаўнікамі. Гэта сувязь павінна быць замацавана ў бягучым навучальным годзе. У Наркомасветы паступае кожны дзень шмат заяў ад настаўнікаў, кіраўнікоў школ, у якіх яны пішуць аб сваіх патрэбах. Гэта нядрэнна. Але, на жаль, да гэтага часу мала было такіх фактаў, калі-б дырэктар школы, настаўнік ставіў-бы перад Наркомасветы пытанні вытворчага парадку: аб праграме, аб падручніку, аб метадычным, аб выхаваўчай рабоце. Наркомасветы ў гэтым годзе рашыў выдаваць бюлетэнь з тым, каб кожная школа і кожны настаўнік меў магчымасць арыентавацца ў бягучых пытаннях школьнай палітыкі і практыкі.

***

Высока трымаючы сцяг пролетарскага інтэрнацыяналізма, рашуча змагаючыся са спробамі нацдэмўскага захвосця і другіх класавых ворагаў выкарыстаць школу ў сваіх мэтах, перамагаючы супраціўленне класавага ворага далейшаму ажыццяўленню ленінскай нацыянальнай палітыкі ў школе, совецкае настаўніцтва Беларусі пад кіраўніцтвам КП(б)Б абавязана рэалізаваць і рэалізуе гістарычнае рашэнне партыі і ўрада аб пабудове сапраўднай школы Маркса-Леніна-Сталіна, вартай сваёй вялікай соцыялістычнай эпохі.

Чырвонасцяжнае настаўніцтва БССР павінна па-большэвіцку змацаваць на культурным фронце за высокае права ўзнагароды Беларусі ордэнам Леніна не толькі ў галіне эканомікі, але і культуры.

ЧАКАЛУ НЯМА ПРЫЛІВУ Ў КАЛГАС „НОВЫЯ ШЫЧЫ"

Ніжэй ідзе гутарка аб кіраўніку калгаса, які лічыць сябе вялікім начальнікам і адміністратарам. Калгаснікі для яго—ГЭТА ЛЮДЗІ БЕЗ ПРАЎ. Ён не гаворыць з імі, не ўлічвае іх настрояў, не лічыцца з іх думкамі і прапановамі. Стыль работы гэтага кіраўніка — ГРУБЫ ВОКРЫК І ЗАПАЛОХВАННЕ. Прозвішча гэтага «ўнцера» ад кіраўніцтва КРЭК Н.

Аб чым гэта гаворыць? АБ ТЫМ, ШТО НА МАЗЫРШЧЫНЕ ПАДБОРАМ КАДРАЎ ДЛЯ КАЛГАСАЎ ЗАЙМАЮЦЦА ДРЭННА І ПАВЯРХОЎНА, АБ ТЫМ, ШТО МЕТАДЫ, ЯКІМІ КІРАВАЎ КАЛГАСАМ КРЭК, НЕ ЗАУСЁДЫ СУСТРАКАЮЦЬ АСУДЖЭННЕ З БОКУ РАЁННЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ. НААДВАРОТ, ЧАСАМІ ГЭТЫМ МЕТАДАМ ПАТУРАЮЦЬ.

На самой справе. Палітаддзел МТС Крэка знімае з работы ў калгасе, як «павэзка», грубага адміністратара, а РВК, трэба думаць, не без ведама і згоды райкома, пасылае гэтага самадура на яшчэ большую пасаду—старшынёй сельсовета. І апраўдваецца гэта такім матывам: у сельсавеце патрэбны адміністратары!

Ці-ж гэта не сведка патурання з боку райарганізацыяй работнікам, падобным Крэку? Вымерацъ здольнасць і якасць работніка ўменнем толькі адміністраваць—ШКОДНА І НЯПРАВІЛЬНА.

СКРОМНАСЦЬ, ЧУЛАСЦЬ ДА ЖЫВЫХ ЛЮДЗЕЙ, ПАЧУЦЦЕ АДКАЗНАСЦІ ЗА КОЖНЫ СВОЙ КРОК ПЕРАД МАСАЙ, ПАЛІТЫЧНАЯ ЗОРКАСЦЬ—такавы патрабаванні да работнікаў-большэвікоў.

Калгасам і сельсоветам патрэбны аўтарытэтныя кіраўнікі, масавікі, арганізатары, людзі, якія сваімі дзеннымі натхняліб калгаснікаў да работы, выклікалі ініцыятыву, узнімалі дух, а не «ўнцеры» і адміністратары.

Рэдакцыя чакае ад мазырскага РК КП(б)Б прыняцця мер па фактах, узнятых пісьмом групы комсамольцаў і артыкулам нашага карэспандэнта. СІГНАЛ З МАЗЫРА ПАВІНЕН БЫЦЬ УЛІЧАН І ЎСІМІ АСТАТНІМІ РАЁНАМІ БЕЛАРУСІ.

(ПІСЬМО КОМСАМОЛЬЦАЎ)

Прыклад пяўмелага кіраўніцтва паказвае старшыня калгаса «Новыя Шычы», Мазырскага раёна, комуніст **Крэк.** Улюбёны метад кіраўніцтва Крэка—толас адміністраванне. У калгасніка Канавала Трахіма Крэк узяў пчолы, а за працаздольнае гэтаму выключыў яго з калгаса. У калгасніка **Кулчына** была абагулена хата. Гэтыя перагібы былі выпраўлены палітаддзелам МТС. Крэк групамі выключаў з калгаса. **Амяльян Чарняўскі** быў выключан за тое, што не законтрактаваў цяля; **Амяльян Прыходзька** за тое, што на сваім агародзе засеяў 0,04 га збожжа. Выключаны таксама Палазнік Сідар і іншыя. Аб усіх гэтых выключэннях не паведамілі на агульным сходзе калгаса. Крэк усіх калгаснікаў называе кулакамі і пагражае выключэннем з калгаса і штрафамі.

Прыліву ў калгас няма. Аднаасобнікі, бачачы адносіны Крэка да калгаснікаў, баяцца ісці ў калгас. Але не ўсім Крэк страшны. Лекару-шаптуну **Амяльяну Курылу,** напрыклад, ён лешны прыяцель і таварыш. Ён яму змяніў калгасную карову без ведама і згоды праўлення. Абышоўшы комсамольскую арганізацыю, палітаддзел і праўленне калгаса, Крэк сам знімае з работы загадчыка МТКФ комсамольца **Муліца** за тое, што ён пісаў аб ім у газету.

Комсамольцы: К. ПАЛАЗНІК, У. УЛАСЕНКА, А. МІНЕВІЧ.

***

МОЗЫР. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

Калі комуніста **Н. Крэка** выбралі старшынёй калгаса, асобныя калгаснікі гаварылі:

— Зараз у нас справа паладзіцца, ён-жа комуніст.

Памыліліся калгаснікі. Крэк аказаўся дрэнным комуністам. За 6 месяцаў работы старшынёй калгаса ён паказаў слабе не кіраўніком гаспадаркі, а «грозным начальнікам». Для Крэка калгаснікі—гэта людзі без праў. З імі можна рабіць абы што. Праўленне калгаса Крэк збіраў толькі ў «выключных» выпадках.

У Крэка з'яўіўся нядрэнны намер—завесці ў калгасе пчалаводную гаспадарку. Але дзе ўзяць пчол? Добры гаспадарнік у такіх выпадках прыбягае да гаспадарчага абаротту: за лік даходу ад адной галіны гаспадаркі развівае другую. Але на што ламаць галаву Крэку? У яго зусім іншы абарот. Ён, як «грозны начальнік», для якога не пісаны законы, выдае загад, каб усе калгаснікі, маючыя пчол, абагулілі іх. І калі гэты палавацінскі загад не выконваўся, Крэк запрагае коней і сілком забірае ў калгасніка Трафіма Канавалава некалькі сямей пчол, а самога за невыкананне загада выключае з калгаса. Такую-ж «аперацыю» Крэк прарабіў і з калгаснікам **Амяльянам Чарняўскім.** Апошні выключан з калгаса за тое, што незаконтрактаваў цялё. Калгаснік **Амяльян Прыходзька** таксама выключан з калгаса за адмаўленне абмяняць сядзібу з аднаасобнікам.

Усе гэтыя выключэнні праведзены Крэкам асабіста, без абгаварання на праўленні, не гаворачы ужо аб зацвярджэнні агульным сходам.

Бачачы такое голае адміністраванне і камандаванне комуніста-парторга калгаса, комсамольцы пачалі крытыкаваць і асуджаць дзеянні Крэка. У адказ на гэта Крэк прыбегнуў да «контратакі». Перш за ўсё ён абрушыўся на комсамольца—загадчыка МТФ т. **С. Муліца.** Без усякіх падстаў ён зняў яго з работы. Гэты факт выклікаў абурэнне калгаснікаў. Комсамольцы сабралі сход і папрасілі Крэка сказаць аб прычыне зняцця Муліца з работы. Двойчы Крэк на сход не прышоў.

У трэці раз прышоў і заявіў:

— Ведаю за што зняў Муліца з работы, а ваша справа, малакасосы, —у мае функцыі не ўмешвацца.

Так парторг «кіруе» комсамольцамі. Так ён кіруе і калгаснікамі. Крэк адарваўся ад мас, забыў, што калгаснікі з'яўляюцца гаспадарамі калгаса, а ён іх кіраўніком.

Пасля гэтага няма чаго дзівіцца, што у калгас зусім не было прыліву. Аб фактах голага адміністравання і камандавання калгаснікамі з боку Крэка ведаў палітаддзел Дамановіцкай МТС, але палітычнага значэння ім спачатку не надаваў. І толькі пасля таго, як комсамольцы падалі калектыўную заяву, на месца выехаў памочнік начальніка палітаддзела т. **Трушык** і прышоў да высновы, што т. Крэк старшынёй калгаса далей заставацца не можа. Палітаддзел на падставе заявы тав. Трушыка рашыў наогул не дапускаць т. Крэка да кіраўчай работы ў калгасе.

Для самадура, голага адміністратара Крэка знайшлі больш прытульны куток—сельсавет. Там, моў, патрэбны адміністратары. Месяц назад РВК прызначыў Крэка старшынёй Дудзіцкага сельсавета. Але ўжо тут ён паспеў паказаць сябе «грозным начальнікам». Каб дастаць добрую кватэру, Крэк загадаў мясцовам паштовому агенцтву ачыстіць памяшканне. І калі галавацінскі загад не быў выкананы, Крэк узламаў замок, уварваўся ў агенцтва, павыкідаў адтуль усе паштовыя справы, нават грашовыя пераводы і заняў памяшканне.

Наўрад ці трэба даказваць, што такі тып «комуніста» без мас, «комуніста»-голага адміністратара, «комуніста»-«грознага начальніка» апарача школы нічога партыі не прынясе.

П. ФРАЛОЎ.

ДА УСЕБЕЛАРУСКАГА ЗЛЁТА ПРАДСТАЎНІКОЎ ЛЕПШЫХ ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫХ ФЕРМ

Сустрэць раённыя злёты работнікаў жывёлагадоўчых ферм поўнай гатоўнасцю да зімоўкі жывёлы

УКЛЮЧАЕМСЯ Ў АГЛЯД

Уважліва прачыталі мы пісьмо калгаснікаў з «Чырвоных усходаў», Аршанскага раёна, аб барацьбе за далейшае разгортванне жывёлагадоўлі. Правільна, падрыхтаваць сытую зімоўку для калгаснай жывёлы вельмі адказная задача.

Мы вітаем вашу ініцыятыву і ўключаемся ў конкурс па падрыхтоўцы жывёлагадоўчых ферм да зімы. Правільна і тое, што асноўным зместам падрыхтоўкі ферм да зімы з'яўляецца кармовая база.

Ганьба і сорам тым калгасам, якія сёлета не забяспечаць сваю жывёлу кармамі. **Яшчэ не было ў нас такога спрыяючага года для загатоўкі кармоў як сёлета.** Вазьміце толькі адно надвор'е, якое так спрыяе загатоўцы сена, сіласу. А сёлета ўраджай значна вышэйшы, чым у мінулы год. К прыкладу, па нашаму калгасу «Шлях социялізма» (Барысаўшчына) ўраджай зернавых з гектара ў гэтым годзе на 2 цэнт. вышэй мінулага года, ураджай бульбы—вышэй у два разы. Ды не толькі ў нас, а па ўсёй БССР.

Усё гэта, падкрэсліваем яшчэ раз, дае магчымасць загатовіць для жывёлы даволі каштоўнага корму.

Наша малочная ферма мае 80 галоў буйнай рагатай жывёлы, у тым ліку 40 дойных кароў.

З чым мы сустракаем падыходзячую зіму? Адказваем:

1. Знялі падвойны ўкос з 130 гектараў сенажаці. Сабралі каля 15 тыс. пудоў першакласнага сена, накасілі 6 тыс. пудоў высокакласнай канюшыны. Гэта дазваляе нам даць на кожную галаву буйнай рагатай жывёлы 25 цэнт. сена-канюшыны.

2. На кожную галаву мы вызначаем 3 цэнт. канцэнтратаў і 10 цэнт. бульбы.

3. Загатовілі 80 тон сіласу з капусняга лісця і зялёнага бульбоўніку. Такі сілас заменіць нашым каровам свежа-сакавітую траву, якую маюць летам на пашы. На адну галаву прыходзіцца па 2 тоны сіласу.

Пра салому мы не гаворым. Яе наша жывёла будзе атрымліваць без абмежавання.

Жывёла калгаснікаў таксама забяспечана не горш.

На адзін працадзень прыпадае 4 кгр. зерна, 12 кгр. бульбы, 6 кгр. грубых кармоў, а калі прыняць пад увагу, што сярэдні заработак складае 400 працадзён, то стане ясным, што жывёла калгаснікаў будзе карміцца надрэшта.

Кароўнік у нас новы, светлы і цёплы. Зараз робім новыя дашкі кармушні. Для цялят рыхтуем асобнае памяшканне. Усё гэта к таму, каб да зімы не знізіўся ўдой. Вось шлях да яшчэ большага росту прадукцыйнасці нашай малочнай фермы, якая і зараз з'яўляецца адной з галоўных таварных галін нашай гаспадаркі.

Калгаснікі, працуючыя на ферме калгаса «Шлях социялізма», Барысаўскага раёна

РОЎБА, РОЎБА М., ГАЙЧОНАК, ДАКУКА.

„МЕНШАЕ ЗЛО"

Калгасы Чэрыкаўскага раёна дабіліся значных поспехаў у барацьбе за стварэнне моцнай кармовай базы для жывёлы. Перавыканан план сіласавання, паспяхова завяршаецца другі ўкос сена.

Але наўрад ці трэба даказваць, што падрыхтоўка да зімоўкі жывёлы не вычэрпваецца толькі складаннем кармовай базы. Не меншую ролю тут адыгрывае падрыхтоўка памяшканняў для жывёлы.

Але аб гэтым у Чэрыкаўскім раёне забылі. Паводле плана райземаддзела ў калгасах у гэтым годзе павінна быць пабудавана 11 кароўнікаў і 44 канюшні.

Фактычна пачата будаўніцтва толькі 15 канюшань, з 11 кароўнікаў пачата будаўніцтва толькі 5, прычым размеры праведзеных работ не перавышаюць 20—25 проц. У яшчэ больш пагражаючым становішчы будаўніцтва пачатых свінарнікаў.

У калгасе «12-годдзе Окцябра», Верамеёўскага сельсавета, ужо скора 4 гады «будуюць» свінарнік. Свінні ў гэтым калгасе размешчаны на чатырох цёмных, брудных, непрыстасаваных будынках.

Між тым старшыня калгаса Сцепаненка лічыць, што ў яго «ёсць больш важныя справы, чым будаўніцтва свінарніка».

У калгасах «Шосты з'езд советаў», імя Максіма Горкага, Рыкаўскага сельсавета; імя Варашылава і імя Будзённага, Каменскага с.-совета, дзе па плану намечана пабудова свінарнікаў, будаўніцтва яшчэ не распачата.

Па матэрыялах райземаддзела лічыцца, што будаўніцтва 11 кароўнікаў хутка будзе скончана. Па гэтых-жа матэрыялах напрыклад, лічыцца, што кароўнік калгаса «Чырвоны пераможнік», Зябенскага сельсавета, амаль пабудован, а ў сапраўднасці-ж гэты кароўнік яшчэ не накрыт і для ўнутранага абсталявання кароўнік не падрыхтован. Так выглядваюць «амаль гатовыя», па матэрыялах райземаддзела, кароўнікі і ў многіх іншых калгасах.

Безумоўна, праў нам, начальніка райзем. **Пумашоў,** што значная частка старшынь калгасаў не цікавіцца будаўніцтвам. Гэта-ж факт, што стары вопытны загадчык буйнай свінаферм калгаса «Шлях да социялізма» тав. **Дорахаў,** адчуваючы набліжэнне восені, абіваў парогі раённых арганізацый, у тым ліку і райза, са скаргамі на старшыню калгаса, які не выдзяляе калгаснікаў для скончэння будаўніцтва свінарніка.

Аднак, нельга прайсці міма фактаў бяздзейнасці саміх кіраўнікоў райза, якія цалкам даверылі гэту важнейшую справу старшыням калгасаў і самі нават не ведаюць, у якім становішчы знаходзіцца будаўніцтва.

Некалькі слоў аб будаўніцтве канюшань.

У мінулую зіму калгасы Чэрыкаўшчыны панеслі вялікія страты конскага паголоўя. Большасць пашных коней у раёне складае 250 галоў. Між тым, у райза лічаць недапушчальна марудзіць будаўніцтва канюшань «меншым злом».

СТАЛЬ.

БУДАЎНІЦТВА АБОР І СВІНАРНІКУ—ПАД ПАГРОЗАЙ ЗРЫВУ

ЧЫРВОНАПОЛЛЕ. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

У большасці калгасаў зімой жывёла стаіць у так званых «хлявушках».

У гэтым годзе большасць калгасаў пачалі будаваць аборы для кароў, канюшні, свінарнікі. Аднак, будаўніцтва праходзіць вельмі марудна. Пры такіх тэмпах ні ў якім разе яно не будзе скончана да пачатку стойлавага перыяда.

Многія скардзяцца: «Не будуем таму, што нехватае цэгляку, шкла». Але асобныя калгасы раёна паказваюць прыклады як можна будаваць добрыя свінарнікі, канюшні, кароўнікі, мабілізуючы ўласныя рэсурсы.

Вось калгас імя Валадарскага (старшыня **Аляксеенка).** За гэты год у калгасе пабудован кароўнік на 100 галоў і дзве канюшні. Апрача таго пабудаваны яшчэ аўчарнік, цялятнік і два паграбы. Уся жывёла ў калгасе будзе стаяць у адным месцы, і на гэтым калгас з'эканоміць многа кармоў, якія-б расцягнулі па хлявушках.

У калгасе «Рассвет» (старшыня **Небажаткін)** таксама пабудован добры свінарнік. І знойдзецца яшчэ добры дзесятак такіх калгасаў, дзе ўвесь час прэцавалі пастаянныя будаўнічыя брыгады, якія забяспечылі выкананне планавага будаўніцтва.

Або ўзяць калгас «Коміцтэрн», Пачапаўскага сельсовета. Калгасу трэба было за гэты год пабудаваць канюшню. Будаўніцтва яе і не пачыналі. Не прыступалі да будаўніцтва кароўніка і ў калгасе «Совецкая Беларусь», Сабалеўскага сельсовета, свінарніка ў калгасе імя Будзённага, Гарэзінскага сельсовета. А свінні ў гэтым калгасе знаходзяцца ў агідным стаўсвінчы, адыход маладзяка даходзіць да 30 процантаў. Свінаферма не можа папыравацца і расці, знаходзячыся ў малапрыстасаваным хлеве.

У калгасе «Каабайн» і «Звязда Окцябра» каровы стаяць на сваро. Двары мокрыя, брудныя. Прыстасоўваць кароўнікі тут і не думаюць.

Будаўніцтва па раёну выканана не больш як на 30-40 проц. Райземаддзел, прытрымліваючыся «чарговасці» кампаній, не даваў указанняў і не кіруе заканчэннем будаўніцтва і падрыхтоўкай ферм да зімы.

М. В.

ПІСЬМЫ рабочых і калгаснікаў

САКРАТАРУ ВІЦЕБСКАГА ГАРКОМА КП(б)Б ТАВ. ЖУРАЎЛЕВУ.

ДЛЯ ФАЙНБЕРГА ЗАКОНЫ НЕ ПІСАНЫ

(ПІСЬМО РАБОЧАГА)

Я, былы рабочы віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі», у сакавіку 1934 г. быў мабілізаваны

ГОРМЫЛСАЮЗ

Віцебскім гаркомам КП(б)Б на работу ў Дрысенскі раён, дзе і зараз працую ў арцелі.

Сям'я мая—жонка (работніца фабрыкі «Профінтэрн») і дзіцё асталіся жыць у Віцебску на кватэры, дзе я раней жыў—па Комсамольскай, 48.

Жонка мая в прычыны хваробы каб паправіць сваё здароўе, выехала часова ў адпачынак да мяне папярэдзіўшы жакт, што пасля адпачынку яна прыедзе зноў.

Не гледзячы на тое, што плата за кватэру ўпесена была і хатнікі рэчы асталіся ў кватэры пад замком, 22 жніўня па загаду Горжылсаюза—т. Файнберга замок ад маёй кватэры адарвалі і ўселілі жыхара.

Спадзяюся, што рэдакцыя дапаможа мне атрымаць сваю раней шую кватэру, даўшы магчымасць маёй жонцы прыступіць зноў да работы.

КУБЕЛЬ.

АД РЭДАКЦЫІ:

Пісьмо рабочага Кубеля сведчыць аб выключна нячулых і бюракратычных адносінах да яго сям'і з боку Горжылсаюза і яго кіраўніка Файнберга.

«Звязда» спадзяецца, што Віцебскі гарком КП(б)Б ацэніць паводзіны Файнберга і прымусіць яго не адкладна вярнуць сям'і т. Кубеля займаемую ёю раней кватэру, прыцягнуўшы Файнберга да суровай адказнасці.

ГОМЕЛЬСКАМУ ГОРПРАКУРОРУ ТАВ. БУРАКОВУ.

БЮРАКРАТЫЧНЫЯ АДПІСКІ ЗАМЕСТ ДАПАМОГІ

(ПІСЬМО РАБОТНІЦЫ КААПЕРАЦЫІ)

Працую ў Гомельскім ЦРК. У жніўні мінулага года я атрымала адпачынак, у часе якога паехала да сваіх сваякоў у Чарнігаў. Аб гэтым я паведаміла старшыні жакта тав. **Сіроткіну,** унёсшы кватэрную плату да верасня. Вярнуўшыся з адпачынку, я знайшла ў сваёй кватэры сям'ю грамадзяніна **Фельдмана.**

Падала заяву ў гомельскі парсуд. Суд вынес пастанову вярнуць мне кватэру. Але пастанове гэтай Сироткін не падпарадкаваўся. Пасля я звярнулася да райпракурора, які прапанаваў начальніку міліцыі першага аддзялення выканаць рашэнне суда.

Начальнік міліцыі даў загад інспектару, але рашэнне суда асталося невыкананым. Пасля гэтага я звярнулася ў адміністрацыйны аддзел міліцыі, дзе таксама палажылі яшчэ адну рэзалюцыю—выканаць загад суда.

Не гледзячы на ўсе гэтыя рашэнні і рэзалюцыі я вось ужо пяты год не магу атрымаць сваёй кватэры.

Г. П. МАЛКІНА.

ПРАКУРОРУ КРУПСКАГА РАЁНА ТАВ. НУСКУЛЬТАРУ

МАСЛАЗАВОД У РУКАХ ЗЛОДЗЕЯ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

Загадчыкам Дубаўскага маслазавода Крупскага раёна працуе Данькін, які сістэматычна раскрадае масла. Так, аднойчы ён украў адразу 4 пуды, другі раз пуд масла, якое ад яго было забрана міліцыяй.

У 1933 годзе Данькін украў дзве скрыні масла. Аб гэтым работнік Чарняўская М. заявіла ў райсаюз. За гэта Данькін зняў яе з работы. Участковы інспектар Цішкоў, якому была справа перадана для вывітвення, добра выпіў з Данькіным і справу змазаў. Жонка Данькіна кожны дзень носіць дамоў сліўкі пад відам маслянкі. Данькін сістэматычна пасылае масла сястры ў Ленінград.

ЧАРНЯЎСКІ К.

АД РЭДАКЦЫІ.

Прыходзіцца толькі здзіўляцца таму патурання злодзею Данькіну якое мае месца ў Крупках. «Звязда» патрабуе ад пракурора Крупскага раёна тав. Нускультара неадкладнага расследвання справы і прыцягнення да адказнасці Данькіна, як раскрадальніка социялістычнай маемасці.

САКРАТАРУ БАБРУЙСКАГА РК КП(б)Б ТАВ. МІЛЕРУ

У ТУРКАЎСКАЙ ШКОЛЕ АРУДУЕ ВОРАГ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

Туркаўскай пяцігадовай сярэдняй школай (Бабруйскі раён) загадвае сын раскулачанага кулака Х. Савіч. Пачынаецца навучальны год, а школа неадрамантавана. У памяшканні школы Савіч малоціць сваё збожжа.

Савіч займаецца цкаваннем маладых настаўніц. Мужа настаўніцы Салукевіч — Таўкачова — ён зняў з работы і выкінуў з кватэры за тое, што Салукевіч не захацела з ім уступіць у палавую сувязь.

Пра гэтыя агіднасці ведае райана, але чамусці на іх не рэагуе.

УМАНАЎ.

АД РЭДАКЦЫІ.

Агідныя факты, прыведзеныя ў пісьме т. Уманава — паказваюць што кіраўнікі Бабруйскага раёна не ведаюць даверанага ім школьнага людзей, якія кіруюць гэтымі школамі. Сігнал з Туркаўскай школы гаворыць яшчэ і аб тым, што работнікі таго-ж райана начула, па-чынаюць адносіцца да сігналу друку. Аб злачынных дзеяннях кулака Савіча райгазета сігналізавала не раз. Але райана на выступленне газеты ніяк не рэагавала.

«Звязда» патрабуе зняць Савіча з работы і судзіць яго. Райком КП(б)Б павінен неадкладна стварыць канкрэтныя настаўнікаў умовы для работы ў Туркаўскай школе, забяспечыўшы школу добрым кіраўніцтвам.

САКРАТАРУ ТАЛАЧЫНСКАГА РК КП(б)Б тав. ТУРЫКУ.

ПАТУРАЮЦЬ САБАТАЖНІКАМ

(ПІСЬМО БРЫГАДЗІРА)

Па рашэнню бюро Аршанскага РК КП(б)Б 20 жніўня я выехаў у Талачынскі раён для дапамогі ў выкананні плана хлебапаставак. Знаходзячыся ў Паўлаўскім сельсавеце, я высветліў, што абавязацельствы па здачы хлебапаставак і бульбы ў вёсцы Хіталевічы даны такім аднаасобнікам, якія або выбылі ў другі сельсавет, як, напрыклад, **Ф. Заруба,** або такім, якія асуджаны (Міхонаў, Шынкоў і Цішкоў). Трыццаці аднаасобнікам гэтай вёскі зусім не даны абавязацельствы.

Цэлы рад аднаасобных гаспадарак не выконваюць мяса- і малакапастаўкі, хоць і маюць магчымасці іх выканаць. А раённыя арганізацыі і сельсавет не прымаюць ніякіх мер.

Асобныя брыгадзіры, якіх накіравалі Талачынскі РК КП(б)Б і РВК у сельсоветы (**Белабжэцкі** райсаюза, Грэйкоўскі—прадстаўнік ОРС'а завода імя Марці), пабыўшы два дні ў сельсветах, вярнуліся назад. Аб гэтым сігналізавала райгазета, але РК КП(б)Б і РВК спаганяў ніякіх не далі гэтым дзеям.

САЛАЎЁЎ.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Калгаснік калгаса «Прасвет», Люцвінаўскага сельсовета, Парыцкага раёна, пісаў у рэдакцыю аб безгаспадарчасці ў калгасе. «За апошні час», пісаў ён, «у калгасе пала 11 пялят, раскідан пажарны інвентар т. д.».

Пракурор Парыцкага раёна паведамляе, што факты пацвердзіліся. Вінаватыя прыцягваюцца да судовай адказнасці.

НАРОДЖАНЫЯ ПАЛІТАДДЗЕЛАМ

(З дарожнага блокнота)

Дасяваюцца апошнія гектары азімых. Доўгімі загонамі ідуць трактары і конныя двухпарыкі. А побач на палях перадавога калгаса паказалася прыгожая, разлінееная радковымі сяваркамі рунь.

Тав. **Вайнман,** начальнік палітаддзела Гагачоўскай МТС, спыняе машыну на палявой дарожцы, пытаецца аб выніках рабочага дня.

— На прыліў сеем. Прыбыла 16 гаспадарак. Сёння заканчваем усю слубу,—задаволена адказвае брыгадзір.

Прыліў у калгасы вялікі. За час асеннай сяўбы па чатырох сельсаветах зоны дзейнасці МТС, дзе паправалі работнікі палітаддзела, у калгасы ўлілося 350 гаспадарак. Прыліў ідзе штодня. Арганізоўваюцца і новыя калгасы. За вясну і лета арганізавана 25 калгасаў. Процант калектывізацыі павялічыўся ўдвая.

Мы ў калгасе **«Хваля».** Калгас арганізаваўся ў час веснавой пасеўнай кампаніі. Але яму могуць пазайздросціць многія «старыя» калгасы.

Тав. Вайнману тут знаём кожны чалавек, кожны будынак, кожны конь. Ён быў арганізатарам гэтага калгаса. Але тав. **Жылінскі,** старшыня калгаса, настойліва цягне паглядзець калгасны двор.

Вялікі роўны пляц з новымі будынкамі.

Жылінскі паказвае стоматровую новую павець, канюшню, свіран.

— Сёння на сходзе,—расказвае Жылінскі выбралі з калгаснік санітарную камісію. Яны будуць сачыць за чыстатой, за культурнай абстаноўкай у калгасных хатах і па агульным двары.

Новым, маладым, палітаддзелам створаным, калгасам сёння можна ганарыцца. Ён першы правёў уборку, хлебаздачу, аз мую сяўбу, ён атрымаў першую квітанцыю аб поўнай здачы ільну дзяржаве.

Падымаючы клубы белага пылу, машына рухае далей. На дарозе трое дзяўчат-піонерак. Тав. Вайнман зноў спыняе машыну.

Дзяўчаты бягуць насустрач. Гэта «старыя» знаёмыя т. Вайнмана.

— Ну, як-жа ваша звяно, як брыгада, насценгазета?

Піонеркі расказваюць навіны.

— Газета выходзіць, мы ў ёй нашых матак падцягнулі, яны хацелі індывідуальную здзельшчыну сарваць.

Яны наперабой гавораць аб самым цікавым, аб іх першых працадніях у калгасе **«Новы Дабраціён».** Гэта іх першая калектыўная праца. І радасных успамінаў аб ёй хопіць на ўсю школьную зіму.

Да машыны праз паспеўшы вырасці натоўп працікаецца пажылая кабета.

— Таварыш палітаддзел, я вам сваю крыўду выказаць хочу.

— Кажы, у чым справа, бабулька.

— Дык вось, значыць, папрасіла я вясной саломы, каб гэта кароўцы падаслаць. Тры разы ў нашага старшыні пытала. Так і не дала.

— З якога-ж ты калгаса?

— З «Чырвонага сцяга», **Маро-зава я.** А цяпер, значыцца, з калгаса мяне выключылі:—За што-ж?

За тое, што гной не аддала. Я-ж саломы не атрымала.

Такія яшчэ ў калгасе адміністратары, што гатовы з пляча рубіць, выключаць не разабраўшы справы.

З гэтага-ж калгаса тут-жа скардзіцца ўчарашні аднаасобнік, што ён прывёў у калгас добрага каня, ды не было добрых калёс і старшыня загадаў купіць мажары ці фурманку, а то не прыме ў калгас.

Тут-жа прыходзіцца прымаць аператыўныя меры, каб васстанавіць зноў у калгасе няправільна выключаных.

Па дарозе вялікі калгас «Чырвоны Крым», у ім 81 гаспадарка. Зараз ідзе прыліў. Два дні таму назад у калгас прынята 41 гаспадарка. Тав. Вайнман спяшаць праверыць, як ідзе замацаванне новых калгаснікаў.

У вёсцы дзейнічае класавы вораг. **Суконнікаў Андрэй** у мінулым гадзе арганізаваў выхад з калгаса 20 гаспадарак. Ён дзейнічае хітра і зараз. Уступіў у калгас і дабіўся таго, каб не абагульвалі да нядзелі.

— Трэба з'ездзіць апошні раз на сваім кані ў горад, на базар.

Кіраўнікі сельсовета і раённых арганізацый прамаргалі варожыя ходы Суконнікава.

Сёння Суконнікаў агітуе за выхад з калгаса тых, хто яшчэ як след не ўступіў у калгас, не абагуліў маемасці. Суконнікава лічаць серадняком. Чаму-ж ён выступае супроць калгаса? Варта толькі трохі паскрабці яго, як лёгка даедзе адказ на гэта пытанне. У Суконнікава, як і ў шмат якіх аднаасобнікаў Рагачоўскага раёна, ёсць скрытыя ад абкладання землі. Ён у калгас не збіраецца. Але пойдуць іншыя ў калгас—яго выкрыюць. Таму ён так з усіх сіл намагаецца, каб прыпыніць рост калектывізацыі.

Рост калгасных гаспадарак гэта канец яго—Суконнікавай спекуляцыі.

Работнікамі палітаддзела разаблачаецца Суконнікаў, замацоўваецца прыліў.

Некалькі дзён у вёсцы Пласкіня, Дваранскага сельсовета, працавалі палітаддзельцы. Тут у вялікай вёсцы павінен быць арганізаваны калгас.

Сёння група аднаасобнікаў запрасіла старшыню сельсовета, каб прышоў на арганізацыйны сход, аформіць калгас. Сабраліся ў хаце будучага калгасніка. Старшыня сельсовета **Прохараў** не прыехаў. Сход праводзіцца без яго. Выбралі праўленне, старшыню.

Якую даць назву калгасу? Адзін з новых калгаснікаў прапануе:

— Зараз праходзіць з'езд пісьменнікаў. Там старшынствуе **Горкі.** Назавем калгас імем Горкага.

Не згаджаецца адна бабулька.

— Нельга калгас называць Горкім. Мы-ж да добрага жыцця ідзем.

Бачым, што патрэбна спецыяльная гутарка аб літаратуры, аб з'ездзе, аб першым пролетарскім пісьменніку Максіме Горкім.

Перад калгаснікамі паўстаюць вобразы «Буравесніка», «Маці» і новых сялянак-калгаснік з апошнята апавядання «Об избытках и недостатках».

Зараз прапанова аб надані калгасу імя Горкага сустракаецца аднадушна.

Далёка за поўнач. Канчаецца дзень начальніка палітаддзела, пачаты з усходам сонца—дзень, праведзены ў новаарганізаваных і выпеставаных ім калгасах.

І так штодня тав. **Вайнман,** які ўзнагароджан вышэйшай узнагародай—ордэнам Леніна, кожную чарговую кампанію звязвае з ростам і ўмацаваннем калгасаў.

ЯН. ПАЎЛОЎСКІ.

Рагачоў, верасень.

„НЕБЯСПЕЧНЫЯ ДУМКІ" І „НЕБЯСПЕЧНЫЯ ДЗЕЯННІ"

Уздым стачачнай барацьбы ў Японіі

ШАНХАЙ, 13 верасня. (Інфармацыя «Правды»). Стачка 11 тысяч рабочых і служачых трамваяў і аўтобусаў Токіо, якая пачалася 5 верасня, не задаўжаецца. З першага-ж дня стачкі адміністрацыя пачала вербаваць штрэйкбрэхераў. Гэта, аднак, прыводзіла да раду аварый, ломкі вагонаў, псавання лініі і інш.

У лістоўцы, пашыранай у Токіо, заклікаючай да салідарнасці, бастуючыя заяўляюць: «Праект упраўлення гарадскіх чыгунак пад выгадам ліквідацыі дэфіцытнасці кошніх рашэнняў скарацець нашу зарплату на 40-60 проц. Ажыццяўленне гэтага мерапрыемства пагражае рабочым галоднай смерцю. Дарачэнне нашай зарплаты закране інтарэсы ўсіх працоўных. Калі мы згадзіліся на зніжэнне, мы дапусцілі-б другіх капіталістаў на такія-ж меры».

Рэакцыйныя фашысцкія арганізацыі адкрыта змагаюцца са стачкай, трымліваючы адміністрацыю. У сувязі з гэтым, «саюз рэзервістаў» адкрыў кампанію супроць стачкі, паклёпнічаючы штрэйкбрэхераў.

Транспартныя рабочыя дапамагаюць бастуючым; у прыватнасці, транспартнікі Кабэ ўжо аказалі грашовую дапамогу.

Газета **«Токіо ніппо»**, выступаючая супроць стачкі, прыводзіць паведамленне наступнага роду: «Нагрузілі людзі з вышэйшай асветай атрымліваюць у Японіі 35-50 іен у месяц».

Агенцтва Рэйтар сёння паведамляе з Токіо аб тым, што **наспявае новая стачка 100 тыс.** маракоў. Матросы высунулі рад патрабаванняў аб зарплаце, пагражаючы ў выпадку адмаўлення стачкай, пачынаючы з 20 верасня. Параходным кампаніям пастаўлен ультыматыўны тэрмін адказаць на прад'яўленыя патрабаванні да 23 верасня.

У артыкуле аб унутраным крызісе Японіі газета **«Чайн із рэпюблік»** паведамляе аб наспяванні стачкі рабочых буйнейшага тэкстыльнага канцэрна на **«Канегафуці»**. Газета гаворыць: «Першыя чуткі аб магчымасці падобнай стачкі прыйшлі да такога падзення акцый канцэрна, што ў адзін дзень страты дасягнулі некалькіх мільёнаў іен». Артыкул далей гаворыць: «Стачкі ў Японіі ўчашчаюцца. Беспрацоўе астаецца сур'ёзным. Лічба ў два і больш мільёны беспрацоўных прыводзіцца афіцыяльна. Урад вельмі ўстрывожан развіццём падзей. Стачкі выражаюць сабой адчайнае супраціўленне зніжэнню зарплаты, якое пагражае цяпер усім прамысловым рабочым Японіі.

Вострае нездавальненне выражае сялянства, асуджанае на пастаянную галечу і вымушанае плаціць невыносныя **падаткі».**

Аўтар артыкула чуў размовы сялян, якія, на яго думку, немыслімы былі некалькі год назад. Яны адкрыта абрушваюцца на капіталістаў, банкіраў, называючы **Міцуі** і **Сумітомо** (буйнейшыя японскія канцэрны) прыгнятальнікамі. Аб'ехаўшы Японію, можна пераканацца, наколькі дрэнна эканамічнае становішча краіны. Урад баіцца, што небяспечныя думкі могуць перайсці ў небяспечныя дзеянні.

ПОЛЬСКАЯ „БОМБА" Ў ЛІЗЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 13 верасня. (Інфармацыя «Правды»). Сенсацыяй сёмага дня пасяджэння пленума Лігі нацый з'яўляецца прамова польскага міністра замежных спраў Бэка. Гэта прамова была палкам высвечана пытанню аб нацыянальных меншасцях і па сутнасці заўляла аб растаржэнні польскім урадам існуючага дагавора аднос- абароны нацменшасцей.

Бэк пачаў з гісторыі спроб польшчы дабіцца змены існуючага становішча і паўторна заявіў, што неабходна «радыкальная рэформа». Далей ён з вялікай рэзкасцю і амаль у тоне ультыматуму паставіў усутыч перад сесіяй прапанову аб замене існуючага дагавора новым пагадненнем, якое распранала-б усе а не толькі падобныя, дзяржавы.

«Польскі ўрад, — заявіў ён,— напакане сесіі выказацца аб прызнанні неабходнасці ўсеагульнай прэвенцыі аб абароне меншасцей другое, аб скліканні для гэтай мэты міжнароднай канферэнцыі. Польскі ўрад разлічвае на ясны і адназначны адказ на абодва гэтыя пытанні».

Бэк адзначыў сваю ўпэўненасць тым, што яго прапанова не сустрэне асаблівага спачування. «Інфармацыя, якую я атрымаў па пленуме ў мінулым годзе, не разлічана, аднак, на тое, каб настроіць мяне аптымістычна. Я ўпэўнен, што думка большасці прадстаўленых тут урадаў не змянілася».

Не гледзячы на гэту немінучую апазіцыю, прадстаўнік Польшчы з падкресленай афіцыяльнасцю заявіў: «Настойваючы на ўвядзенні ў сілу агульнай і аднастайнай сістэмы абароны меншасцей, мой урад бачыць сябе вымушаным з гэтага часу адмовіцца ад усякага супрацоўніцтва з міжнароднымі арганізацыямі ў пытанні аб нагляде над прымяненнем Польшчай сістэмы абароны меншасці».

Пасля выступлення Бэка дыскусія была адкладзена з прычыны таго, што ніхто не пажадаў выступіць. Растаржэнне Польшчай дагавора аб нацменшасцях зрабіла вялікае ўражанне на сесію і расцэньваецца, як **сур'ёзны знешнепалітычны крок.** У кіруючых жэнеўскіх колах гэты крок разглядаецца, як імкненне нанесці ўдар Лізе нацый. У гэтых-жа колах указваюць, што польскае выступленне аб'ектыўна падтрымлівае працэдуру Лігі.

НОВЫ ЗАВОД ІЗАЛЯЦЫЙНЫХ ПЛІТ

Пляцоўка галоўнага корпуса завода ізапліт. На перыферыі размешчаны будматэрыялы (пэгла, камень і інш.).

У Нова-беліцы будуецца завод ізаляцыйных пліт. Асноўнай сыравінай для вырабу цепла-і гукаізаляцыйных пліт з'яўляюцца адыходы каніфольнага завода (экстрагіраваная шчапа) і часткова драўляныя адыходы запалкавай фабрыкі «Везувій».

Да гэтага часу ізаляцыйныя пліты з драўніны ў прамысловасці зусім не прымяняліся і пытанне атрымання іх пакуль што прапрацавана ў лабараторных умовах.

Па сваіх фізіка-механічных паказальніках, ізаляцыйная пліта блізка падыходзіць да пробкі. Яна вельмі лёгкая і мае дастатковую механічную трываласць. На цеплавых уласцівасцях адзін сантыметр ізаляцыйнай пліты можна замяніць трыма сантыметрамі цэглы і 25 сантыметрамі жалезабетона.

Пры каменнай кладцы карпусоў сцяна ў адну цаглину з ізаляцыйнай плітамі дае амаль аднолькавы каэфіцыент цёплаўстойлівасці з сцяной у 2,5 цаглины без ізаляцыі, пры лепшым тэрмічным супраціўленні. Прычым кошт работ патаннецца на **45** проц. у параўнанні з цагельнай кладкай.

Пры ўжыванні ізаляцыйных пліт зусім адпадаюць тынкавальныя работы ўнутры памяшкання, бо самі ізаляцыйныя пліты маюць гладкую і прыгожую паверхню і можна ім надаць любы колер.

Апрача таго, так званыя драўляна-валакністыя пласціны (сюды адносяцца і ізаляцыйныя пліты) можна смела прымяняць пры самалётабудаўніцтве. Часткова нават для замены каляровага метала.

Праектная магутнасць завода разлічана на выпуск **620** тыс. квадратовых метраў у год, на суму каля 2 мільёнаў руб.

Згодна рашэнняў урада СССР і БССР будаўніцтва завода павінна быць закончана ў III квартале **1935** года. На сённяшні дзень поўнасцю загатоўлен увесь будаўнічы матэрыял. Усе падрыхтоўчыя работы закончаны і прыступілі да закладкі фундамента галоўнага корпуса. Агульная капіталаўкладанні першай чаргі складаюць 2 млн. 65 тыс. руб.

Пры гэтым-жа заводзе прадугледжана пабудова новага цэха прасаванай драўніны. (Лігнастон).

***

Для навуковай прапрацоўкі ўсіх пытанняў, звязаных з вырабам ізаляцыйных пліт, пры Гомельскім навукова-даследчым інстытуце лясной гаспадаркі і лесахіміі арганізуецца спецыяльная лабараторыя, якая будзе абсталявана радам складаных машын, як гідраўлічныя прасы, проформы, варачныя каты, аўтаклавы, драбільна - расціральныя машыны, кантрольна-вымяральныя прыборы, хімічныя рэактывы і інш.

Інжынер **В. КАРСАКОЎ.**

125 ТЫС. РУБЛЁЎ НА РАМОНТ РАБОЧЫХ КВАТЭР

На рамонт рабочых кватэр, інтэрнатаў, гароднехавалень і на арганізацыю рамонту вопраткі і абутку для рабочых прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці СНК БССР выдзеліў 125 тыс. руб.

ФІНПЛАН III КВАРТАЛА ВЫКАНАН ДАТЭРМІНОВА

Любаньскі раён на аснове правядзення масавай работы сярод калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў выканаў да 9 верасня план мабілізацыі сродкаў насельніцтва трэцяга квартала на 104,5 проц. План па аграмаджанаму сектару выканан на 94.5 проц.

Сакратар РК КП(б)Б **КАРДАШ.**
Старшыня РВК **КЛІМАЎ.**

Аб распрацоўцы і папулярызацыі вынікаў першага ўсесаюзнага з'езда совецкіх пісьменнікаў

Пастанова бюро Менскага гаркома КП(б)Б

Надаючы выключна важнае палітычнае значэнне папулярызацыі вынікаў першага ўсесаюзнага з'езда совецкіх пісьменнікаў і ў мэтах яшчэ большага ўзмацнення партыйнага кіраўніцтва менскай арганізацыяй пісьменнікаў, бюро ГК КП(б)Б пастанаўляе:

1. На буйных прадпрыемствах горада (завод імя **Варашылава**, фабрыка **«Окцябр»**, завод імя **Мясніковa**, завод **«Бальшэвік»**, фабрыка імя **Кагановіча** і завод **«Комунар»**) правесці спецыяльныя сходы рабочых з дакладамі і выступленнямі ўдзельнікаў з'езда пісьменнікаў.

Аддзелу культуры і прапаганды ленінізма ГК т. **Варончанка** разам з партгрупай саюза совецкіх пісьменнікаў (т. **Александровічам**) намеціць таварышоў для выступлення.

2. Прапанаваць усім сакратарам парткомаў астатніх прадпрыемстваў і ўстаноў арганізаваць прапрацоўку з'езда шляхам правядзення сходаў, гутарак і т. д.

3. Прапрацоўку на прадпрыемствах правесці з 17 верасня. Прапанаваць парткомам скарыстаць папулярызацыю вынікаў з'езда для паляпшэння работы літгурткоў, памятаючы, што за пастаноўку работы літгурткоў адказвае непасрэдна партыйнай і профсаюзная арганізацыі прадпрыемства.

4. 18 верасня правесці сход цэнтральнага і гарадскога партыйнага, совецкага, профсаюзнага і комсамольскага актыва з дакладам т. **Александровіча** аб выніках першага ўсесаюзнага з'езда совецкіх пісьменнікаў, з выступленнямі ўдзельнікаў з'езда.

5. Даручыць аддзелу культуры і прапаганды ленінізма ГК разам з цэнтральнай бібліятэкай імя Леніна правесці агульны сход работнікаў бібліятэк (гарадскіх і заводскіх), дзе паставіць даклад аб выніках з'езда пісьменнікаў і задачах бібліятэчных работнікаў па рабоце з чытачамі.

6. У мэтах папулярызацыі вынікаў з'езда сярод шырокіх мас рабселькораў уключыць у парадак дня раённага злёта рабселькораў даклад аб выніках першага ўсесаюзнага з'езда совецкіх пісьменнікаў.

Сакратар Менгаркома КП(б)Б **РЫСКІН.**

У СОЎНАРКОМЕ БССР

УСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА САМАДЗЕЙНАГА МАСТАЦТВА

Соўнарком БССР зацвердзіў прапанову Наркомасветы аб арганізацыі ў кастрычніку г. г. усебеларускай алімпіяды рабоча-калгаснага самадзейнага мастацтва. Для правядзення алімпіяды выдзелена камісія пад старшынствам нам. наркомасветы тав. **Дунца**, у складзе тт **Гурчанка** (культпроп ЦК КП(б)Б), **Эціна** (палітсэктар МТС НКЗ), **Рабчынскага** (ЦК ЛКСМБ), **Рубінштэйна** (ЦСПСБ), **Дальнікава** (НКАсветы), **Грыцкевіча** (ЦП працасветы), **Ефімава** (ЦП працмастацтва) і **Любана** (камітэт радыёвяшчання).

СТЫПЕНДЫІ ДЛЯ ЮНЫХ ДАРАВАННЯЎ

Для дзяцей, якія адзначаюцца асаблівымі музычнымі здольнасцямі, Соўнарком БССР устанавіў павышаную стыпендыю ў размеры 200 руб. у месяц. Народнаму камісарыяту асветы прапанавана выдзеліць для гэтых дзяцей спецыяльнае памяшканне ў інтэрнаце кансерваторыі і выдзеліць сродкі для іх індывідуальнага навучання.

НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ У САЮЗЕ

З пачатку II квартала гэтага года ЦК саюза гарбароў і дзяржаўным трастам «Дубіцель» быў абвешчан усесаюзны конкурс на лепшае прадпрыемства дубільна-экстрактнай прамысловасці.

Рэчыцкі дубільна-экстрактны завод адным з першых уключыўся ў гэты конкурс і за 3 месяцы ўдарнай работы дабіўся велізарных поспехаў. Бытворчая праграма па ўсіх паказальніках значна перавыкананa.

Рашэннем журы па конкурсу завод атрымаў першую прэмію **пераходны чырвоны сцяг ЦК саюза гарбароў і 12 тыс. руб.**

ПАДНЯСЕНСКІ, СТАРЫКОЎ, ТУМІЛОВІЧ.

МЕНСК

НА МЕНСКІМ ПРЫЗЫЎНЫМ ПУНКЦЕ арганізаваны тры прызыўныя камісіі. Камісіі заключылі соцдагавор на лепшае правядзенне прызыва і выклікалі на соцспаборніцтва прызыўны пункт Магілеўскага раёна і камата.

КУСТАВАЯ ГАРАДСКАЯ І РАЕННАЯ НАРАДА БІБЛІЯТЭКАРАЎ па папулярызацыі і рабоце масавых бібліятэк першага ўсесаюзнага з'езда совецкіх пісьменнікаў адбылася 13 верасня. На нарадзе прысутнічала каля 50 бібліятэкараў.

ВЫСТАЎКУ, ПРЫСВЕЧАНУЮ ОКЦЯБРСКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ, пачаў рыхтаваць Беларускі дзяржаўны музей.

АДНАДЗЕННЫ ДОМ АДПАЧЫНКУ «ЁДАРНІК» учора закрыўся. За лета ў доме адпачывалі 21.421 рабочы-ёдарнік.

БУДАЎНІЧАЯ ВЫСТАЎКА на тэрыторыі бывшай сельска-гаспадарчай выстаўкі пасля месячнага рамонту адкрываецца 20-га верасня. На выстаўцы ёсць аддзелы жыллёвага, прамысловага і сельска-гаспадарчага будаўніцтва, драўлянай і жалезнай канструкцыі, канструкцыі сцен і перагародак, апалу і вентыляцыі і т. д.

АВІЯПОШТА Ў БССР функцыянуе з 23 чэрвеня. За чэрвень налётана 62 гадзіны 5 мінут, ліпень — 377 гадзін 10 мін. Па плану ў месяц прадугледжваецца 24 рэйсы на кожны самалёт, а праводзіцца па 30-31 рэйс. Нагрузка самалёта — 200 кілограмаў.

У ФОНД ДАПАМОГІ БАРАЦЬБІТАМ РЭВОЛЮЦЫІ ў фашысцкіх краінах ад рэалізацыі ўраджаю з мопраўскіх гектараў у ЦК МОПР'а БССР паступіла 54.148 р., ад збору уцільсыравіны на лёгкай прамысловасці — 68.246 руб.

На вяруговай спартыяндзе БВА т. П. В. САФРОНАЎ заняў першае месца па знарадзе ў гімнастыцы.
НА ЗДЫМКУ: т. Сафронаў на турніку.

ТЭАТР, ЦЫРК, ЭСТРАДА

⊙ Яўрэйскі Дзяржаўны Тэатр БССР пачаў зімні сезон 11 верасня п'есай Бергельсона **«Глухі»**, 13 верасня адбыўся юбілейны—150-й паказ **«Ботвіна»** Вевёркі. Частванне юбіляраў—акцёраў, якія гралі ў гэтай п'есе 150 раз, перанесена на 17 верасня.

⊙ 5-га верасня ў памяшканні гомельскага пырка-тэатра пачаў зімовы сезон **Трэці Беларускі дзяржаўны тэатр.** На адкрыцці сезона была дана п'еса Мікітэнкі **«Дзяўчаты нашай краіны»** ў пастаноўцы заслужанага артыста рэспублікі **Е. Міровіча.** Наступнай пастаноўкай ідзе камедыя Шкваркіна **«Чужое дзіцё».**

Тэатр рыхтуе прэм'еру камедыю маладога драматурга Левіна **«Гісторыя пяці хвастоў»** і пачынае работу над прэміраванай на конкурсе СНК СССР п'есай Качаргі **«Часаўшчык і курыца».** Пастаноўка п'есы Качаргі даручана тав. Міровічу.

⊙ **Другі Беларускі дзяржаўны тэатр** п'есай Рамашова **«Байцы»** адкрыў 6-га верасня зімовы сезон у Віцебску. З 9-га верасня ў тэатры ідзе **«Вздор Фінна».**

⊙ **Гомельскі тэатр рабочай моладзі** 15-га верасня адкрывае двухмесячныя курсы без адрыву ад вытворчасці з мэтай далейшага пашырэння свайго акторскага калектыва.

За чатыры гады свайго існавання, асабліва пастаноўкамі **«Любовь в упряжке»** і **«Фортшпандаль»**, гомельскі ТРАМ вырас у значную мастацкую сілу. Непасрэдны ўдзел у рабоце ТРАМ'а прымае заслужаны артыст рэспублікі тав. **Міровіч.**

⊙ Эстрадна-цыркавое бюро Наркомасветы БССР вядзе перагаворы аб арганізацыі ў Беларусі канцэртаў вядомага музыкі праф. **Галавіна,** артыста вялікага тэатра **Казлоўскага** (тэнар) і вядомай выканаўцы народных спеваў артысткі **Загорскай.** Бюро арганізуе ўласныя эстрадныя брыгады для абслугоўвання нацменшасцей—польскую, яўрэйскую, латыскую.

⊙ На працягу зімовага сезона ў Беларусі будзе дэманстравацца перасоўны **звярынец.**

Па СССР

Е. ВАРАШЫЛАЎ ВЯРНУЎСЯ ДАДОМА МАСКВУ

МАСКВА, 13 верасня. (БЕЛТА). 13 верасня ў Маскву вярнуўся з адпускнога паездкі на Украіну, Беларусь і Заходнюю вобласць народны камісар абароны Саюза ССР тав. К. Е. Варашылаў.

ПАДЗЯКА ГЛАВЫ ІТАЛЬЯНСКАЙ ВАЕННАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ

МАСКВА, 13 верасня. (БЕЛТА). Нарком абароны Саюза ССР тав. К. Е. Варашылаў атрымаў з Менска ад главы італьянскай ваеннай дэлегацыі генерала Грацыолі тэлеграму наступнага зместу: «Пры пераездзе граніцы хачу яшчэ раз выказаць вялікую падзяку за выключны прыём, аказаны нам у СССР».

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1)
дырэктар нар. засл. арт. рэсп. Л. М. ЛІТВІНАЎ
ЗЯМЛЯ І НЕБА
драма у 4 дзеях.
Пачатак ў 8 гадзін вечара.

Сад кіно-тэатр „Чырвоная Зорка". Гукавы мастацкі фільм ВЯСЕННІЯ ДНІ. На летняй эстрадзе—канцэрт

Гукавы кіно-тэатр „Пралетарый" Гукавы мастацкі фільм НАСТЕНЬКА УСТИНОВА. У фае канцэрт Музыкаў

Кіно „Інтэрнацыянал" Мастацкі фільм АМОК (Закон Індыяны)

Кіно „Спартак" Нашумецкі кіно-фільм СПАРТАК. Драма ў 7 частях.

СМАЛЯНСКІ ТЭХНІКУМ НАСЕНАВОДСТВА,
які рыхтуе агранамаў-насенаводаў, ПРАДАЎЖАЕ НАБОР СТУДЭНТАЎ на 1 курс тэхнікума. Прымаюцца ва ўзросце ад 16 да 30 год, якія маюць кукацыю за сямігодку. Іспыты: па беларускай мове, матэматыцы, фізіцы, хіміі і грамадазнаўству — з 20 па 28 верасня. Пры тэхнікуме ёсць гаспадарка, сталовая, лазні і пральня. 70 проц. прынятых забяспечваюцца стыпендыяй; інтэрнатам забяспечваюцца ўсе.
Адмовы з дакументамі аб сацыяльнасці, адукацыі, адзенне, метрыку, заверыць сельсоветам анкету і 2 фотакарткі дасылаць да 20 верасня на адрасу: г. Смаляны, Аршанскага раёна, тэхнікуму.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА УВАГІ АЎТАГАСПАДАРАК
АЎТАМАБІЛЬНА-РАМОНТНЫ ЗАВОД
Магілеве (БССР, станцыя Лупалава). За дні чыг. прыймае на сябе пасточны-выдкрэў блока машын „Форд" пад усе рамонтныя размеры.
Заводаніраўніцтва.

ВУЧЭБНЫ КАМБІНАТ „ВОСУ"
(Усесаюзнае таварыства соцыялістычнага ўчота)
аб'яўляе ПРЫЕМ на 1934-35 навучальны год
па падрыхтоўцы кадрэў і павышэнню кваліфікацыі—у наступныя групы:

I. Знакамісты ўчота вышэйшай кваліфікацыі. Тэрмін навучання —3 гады. Плата за навучальны год 350 руб.
Прымаюцца: галоўныя і ст. бухгалтары і іх намеснікі і бухгалтары (стаж не менш 3 г.).

II. Бухгалтары: Тэрмін навучання 10 месяцаў. Плата за курс—325 р. Прымаюцца: маючыя стаж рахункавай работы не менш 2 год

III. Памбухі і рахункаводы. Тэрмін навучання 10 мес. Плата за курс 250 р. Прымаюцца: маючыя асвету 5-7 класаў.

IV. Знакамісты-планавікі сярэдняй кваліфікацыі. Тэрмін навучання 10 месяцаў. Плата за курс—325 руб. Прымаюцца: работнікі планавых аддзелаў і статыстыкі, маючыя стаж 2-3 гады.

Адначасова арганізуюцца наступныя кароткатэрміновыя групы па павышэнню кваліфікацыі:

V. Для галоўных бухгалтараў і іх намеснікаў. Тэрмін навучання 6 мес. Плата за курс 300 р.

VI. Для стар шых бухгалтараў бухгалтараў. Тэрмін навучання 8 мес. Плата за курс 300 р.

VII. Для рахункаводаў (з невялікім практычным стажам). Тэрмін навучання 6 мес. Плата за курс 225 руб.

Заняткі вячэрнія.

Прыём слухачоў праводзіцца па камандыроўках арганізацый і індывідуальна.
Даведкі і анкеты выдаюцца ў канцылярыі камбіната „ВОСУ" (Рэвалюцыі вуліца, 3, тэл. 25-346) з 10 да 12 г. дня і з 7 да 9 г. вечара. Прыём да 1 кастрычніка.
Камбінат „ВОСУ" таксама заключае дагаворы з асобнымі сістэмамі на арганізацыю спецыяльных груп па павышэнню кваліфікацыі працуючых і па падрыхтоўцы ўчотных кадраў для перыферыі.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ЗАГАД № 139

па Менскаму гарану ад 12 верасня 1934 г.

На падставе загада Наркамасветы БССР ад 4.IX-34 г.

„Аб рэгістрацыі бібліятэк" прапаную:

усім прадпрыемствам і ўстановам, у веданні якіх знаходзяцца бібліятэкі, зарэгістраваць іх у Менскім гарану, у палітасветінспектуры (горсовет, 2-гі паверх, 29 пакой) не пазней 25 верасня 1934 г.

У часе рэгістрацыі бібліятэк даць весткі, згодна загада НК ад 4.IX—34 г. (быў змешчан у друку).

Рэгістрацыя бібліятэк праводзіцца штодзённа з 12 да 2 гадзін дня.

Заг. Гарана **КУЗНЯЦОВА.**

Барысаўская школа леспрамгасвуча

«ЛПВ» траста «ЛЕСБЕЛ» АБ'ЯЎЛЯЕ АСЕННІ НАБОР У 180 ЧАЛАВЕК ПА НАСТУПНЫМ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ:

1. Кваліфікаваных рабочых па валцы, рыскрыжоўцы і раздзелцы лесу—90 чал.

2. Кваліфікаваных рабочых па маліўнаму і плытавому лесасплаву—60 чал.

3. Кваліфікаваных рабочых па первічнай механічнай перапрацоўцы драўніны—30 чал.

Тэрмін навучання 6 месяцаў (два месяцы тэорыі, 4 месяцы вытворчай практыкі).

Усе прынятыя забяспечваюцца інтэрнатам, сталоўкай. Забяспечэнне па 1 спісу 1 катэгорыі. Стыпендыя — у залежнасці ад паспяховасці ад 40 да 50 руб. У часе вытворчай практыкі вучні дадаткова атрымліваюць зарплату за выконваемую работу.

Па скончанню школы накіроўваюцца на пастаянную работу ў леспрамгасы і сплаўканторы ў якасці кваліфікаваных рабочых.

Узрост прымаемых ад 17 да 23 год з адукацыяй 5-6-7 груп самігодкі.

Да заявы падаць: даведку аб сацыяльнавышчы бацькоў і сям'і, аб праве голаса, аб адукацыі, метрыку, аб стане здароўя, заверэную анкету. Адрас: г. Барысаў, Андрэеўская вул., 22, Леса-школе.

Прыём заяў з 25 верасня 1934 г. Пачатак заняткаў 1 кастрычніка.

Дырэктар леспрамгасвучу [illegible]

Даводзіцца да ведама ўсіх падпісчыкаў, што нумар 16 журнала

„БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ"

выходзіць а друку 14-IX—34 г. з наступным зместам:

Н. Ф. ГІКАЛО — Новая хваля калгаснага прыліву. — Аб задачах «Большэвіка Беларусі».
А. СІЦІПАНАЎ, Н. АКСЮЧЫЦ, Н. СЕВАСЦЯНАЎ — Пагоня за лічбамі.
С. Н. МАЛІНІН, А. М. ВАСІЛЬЕЎ, Б. Д. РЫБІНА, Л. І. ФОНГАУЗ — Супроць апартуністычных установак у пытаннях прадукцыйнасці працы ў гарбяной прамысловасці.
Е. Г. КІСЯЛЕЎ — Аб арганізацыі марксісцка-ленінскай вучобы партактыва.
Г. БРЫГНЕВІЧ — Палітаддзел у барацьбе за большэвізацыю калгасы.
А. ДЫНДЗІН — Стварыць уласную кармовую базу свінаўгадоўлі.
КАНСУЛЬТАЦЫЯ
РОЗЕНБЛЮМ І БАРАНАВЕЦ — Аб чаргаванні раслін у севазвароце.
Кніжная паліца.
Пастановы ЦК КП(б)Б.
РЭДАКЦЫЯ.

Менскай МТМ
Чэрвенскі тракт, 77
ПАТРЭБНЫ
слесары-механікі - манцёры
4, 5, 6, 7 разрадаў, ведаючыя рамонт вуўмабіляў і трактароў.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Памяці прафесара Е. І. Барычэўскага

Цяжка губляць чалавека, якога ведаеш, у якога вучыўся.

Еўгені Іванавіч Барычэўскі быў чалавекам высокай культуры, чалавекам кіпучай энергіі, выдатным прафесарам.

Студэнты і пісьменнікі добра ведалі і паважалі тав. Барычэўскага. Адзін з лепшых лектараў і знаўцаў старажытнай і еўрапейскай літаратуры, ён шмат даў нам і шмат дапамог.

***

У асобе Еўгенія Іванавіча **Барычэўскага** раптоўная смерць вырвала з нашых радоў адданага і высокакваліфікаванага навуковага працаўніка.

Еўгені Іванавіч—адзін з прадстаўнікоў той лепшай часткі старой інтэлігенцыі, якая рашуча стала на бок пролетарскай рэвалюцыі.

Тав. Барычэўскі напісаў рад навуковых работ па паэтыцы, якія з'яўляюцца ўкладам у нашу совецкую літаратуру, на якіх многія з нас вучыліся і працавалі.

Янка Купала, Андрэй Александровіч, Платон Галавач, Барыс Мікуліч, Сяргей Знаёмы, Валеры Марцінкоў, Алесь Дудар, П. Катулеў, С. Левін, Пятрусь Броўка, Алесь Кучар, М. Модэль, М. Багун, М. Аляхновіч, Р. Мурашко.

Усе свае здольнасці і багатыя веды ён аддаў справе падрыхтоўкі і выхавання пролетарскіх кадраў на культурным фронце.

Навуковыя працаўнікі ВПІ: А. МЕЛЬЦЭР, ПЕРЦАЎ, ЗАМОЦІН, ПАЛОНСКІ, БАРЫСЕНКА, ТУРБОВІЧ, БАРОДЗІЧ.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Пробныя заняткі для таварышоў, ахопленых сеткай партасветы пры Доме партактыва, з тэмамі ўсіх прадметаў, выкладчыкаў, адбудуцца 16 верасня ў 6 г. вечара ў Доме партактыва.

Яўка ўсіх абавязкова.

АДДЗЕЛ КУЛЬТУРЫ І ПРАПАГАНДЫ ЛЕНІНІЗМА ГК КП(б)Б.

16 верасня г. г. у 1 гадзіну дня гарком КП(б)Б у памяшканні ГК, пакой № 50 склікае нараду па работе горсовета «Прыхільнік дзяцей».

На нараду выклікаюцца: ад культаддзела ЦСПСБ — т. Рубінштэйн, ад ПС «Прыхільнік дзяцей» — т. Краўцоў, ад ЦК Камдзет — т. Майзіс, ад гарана — т. Кузнецова, ад гарадраўна — т. Ларміцель і Кантаровіч, ад ДКО ЦК ЛКСМБ — т. Аніпенка, ад ГК ЛКСМБ — т. Маргозін, ад радыёкамітэта, Белдзяржкіно — т. Стэрлін, загадчык клуба будаўнікоў — т. Гольдштэйн і клуба харчаўнікоў — т. Турацці, ад саду «Профінтэрн» — т. Турацці.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

Менск, друкарня «Звязды». Выпускаючы — Р. ДОДЗІН, ст. карэктар — БЯРОЗАВІК, ст. стэрэатыпер — Е. КАГАН, ст. друкар — З. РУБІН.

Нам. адк. рэдактара А. ДЖЭЛЮК.
Уп. Галоўлітбела № 3221.